

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“
izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila
se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 85.

Maribor, dne 26. julija 1912.

Letnik IV.

Veliki mladeniški shod

v proslavo spomina 50-letnice
Slomšekove smrti pri Sv. Tomažu
blizu Ormoža bo

v nedeljo, dne 4. avgusta 1912.

Govori dr. Hohnjec. — Od blizu in daleč pridite!

Slavimo slavo slavnega sina, vcepimo v srca vzvišeni vzgle!

„V nedeljo dne 11. avgusta k Sv. Juriju!“, ta klic gre od ust do ust, ta klic se razlega po zelenem Spodnjem Štajerju in preko njegovih mej. Mogočno doni naše geslo:

Slavimo slavo slavnega sina, — vcepimo v srca vzvišeni vzgle!

Dvojno slavnost bomo praznovali 11. avgusta v prijaznem Sv. Juriju: naši Orli, naša vrla mladina, bo imela svoj veliki dan, in mi vsi, cela naša lepa domovina, se bo poklonila spominu nesmrtnega Slomškega.

Orlovska misel preveva vedno bolj vrste spodnještajerskih mladeničev. Komaj se je rodila, takoj so jo že tudi vzljubili naši zavedni spodnještajerski fantje. Že prej so bili trdno organizirani po svojih mladeniških zvezah in so bili vzor celi Sloveniji. A ko je še Orel razpel svoja mogočna krila in se v drznem poletu dvignil proti solncu, je tudi njim vzdrgetalo srce veselja in trumoma so se začeli zbirati okrog orlovskega praporja.

Ponosni Orel se dviga vedno višje in višje! Moč njegova je nezlomljiva in krogi njegovega pole-

ta vedno divnejši, vedno obsežnejši, vedno veličastnejši. Nad celo našo Slovenijo že drzovito plava, a sili še vedno višje, še vedno naprej. Med tem ko že druge ptice opešavajo, ko Sokolu zmanjkuje moči in ga vetrovi zanašajo v viharje brd zvezd, hiti naš Orel nemoteno po jasnih vedrinah, naravnost solncu nasproti in vedno številnejše so čete, ki se zbirajo pod njegovim znamenjem. In dne 11. avgusta bomo pregledali pri Sv. Juriju naše čete in vrste. Videli bomo, koliko nas je, napravili bomo nove načrte, navzeli se bomo novega ognja in šli bomo na delo, da bo štajerski Orel prvačil med Orli slovenskih dežel.

S slavnostnim dnem naše mladine smo združili proslavo spomina nepozabnega vladike Antona Martina Slomškega.

Najprimernejši dan, da se cel Spodnji Štajer, da se združena Slovenija pokloni manom velikega našega buditelja, je ravno veliki dan naše mladine. Slomšek je ljubil mladino brezmejno. Njej so namenjena, njej posvečena njegova najlepša dela. Kakor bi jih bil pisal s srčno krvjo, tako ti diha iz vsake vrste nasproti gorka, ogrevajoča ljubezen. Zato je v prvi vrsti dolžnost mladine, da pride v neštevilnih množicah počastit k Sv. Juriju spomin svojega nedosegljivega učitelja. Na tisoče morabit dne 11. avgusta pri Sv. Juriju slovenskih mladeničev in slovenskih deklet, da bomo tako kot zaslužili slavili slavo slavnega sina.

Slomšek pa ni ljubil samo mladine, njegova ljubezen je objemala cel slovenski narod. Za njega je živel, za njegovo dobrobit je posvetil vse svoje moči, celo življenje. Zato naj se pridružijo dne 11. avgusta naši mladini tudi očetje in matere. V tisočih in tisočih naj prihitijo ta dan cel slovenski narod k Sv. Juriju, da bomo združeni slavili slavo slavnega sina. Prisegli si bomo v svečanem

trenutku sveto in neprelomljivo, da bomo vedno po Slomškovem vzgladu delali za vero očetov in domovino podedovano!

Nemci prodirajo.

Ekspanzivna moč nemštva je silna. Ne rase od dne do dne samo njegova politična moč, ki se opira na dobroizurjeno armado, temveč tudi njegova, gospodarska moč prepleta čim dalje bolj celo zemeljsko oblo. Taktika nemštva, ki hoče potom gospodarske okupacije doseči tudi politične vplive, je gotovo najuspešnejša, za izvedbo nemških načrtov naprikladnejša, toda za druge narode, zlasti za naš Slovence, najnevarnejša.

V naslednjem priobčujemo po „Dzenniku Polskem“, ki izhaja v Lvovu, zanimiv članek, ki govori o gospodarski ekspanzivnosti Nemčije. Članek je pisan od strokovnjaka in zasluži vso našo pozornost.

V preteku zadnjih 40 let se je Nemčija spreminila iz poljedelske, v trgovsko-obrtno državo ter preplavila s svojimi izdelki skoraj da cel svet. Pred našimi očmi se izvršuje sistematično, a mirno zavojevanje zemeljske oble od strani Nemcev, katero je po veliki nemški kulturi tem nevarnejše. Ko je za časa nemško-francoske vojne pred 30 leti prvačila na cel svet Anglija s svojo trgovino, ne bi bil nihče verjel, da bi oni Nemci, o katerih trgovskih izdelkih se je ta čas govorilo, da so „schlecht und billig“ — zavzeli v teku ne celega pokostoletja prvo mesto na vsakem trgovskem polju!

Tako so imeli na primer Nemci v 1870. letih komaj 20.000 kilometrov železnice, a v letu 1905 so jih šteli že nad 51.600 kilometrov ter na ta način že prekosili Rusijo in Francosko. Poldrug milijardo mark so investirali za vodne kanale in ladijeplovstvo po rekah, kar je izredno pospešilo nemško trgovino na evropskih trgovskih deželah. Država, poprej kontinentalna, si je zgradila trgovsko brodogradnjo, katero zavzema za Angleško drugo mesto na vsem svetu! Nemci so že začeli prekašati svoje učitelje — Angleže! Tako na primer prvačita nemška „Hamburg-Amerika-Linie“ in „Norddeutscher Lloyd“ nad angleško „Cunard-Linie.“ Bije se boj za prvenstvo na oceanih med Anglijo, Zedinjenimi državami in Nemčijo.

PODLISTEK.

Obrežje slonove kosti.

Cele zvezke bi lahko napisal o kupčiji z zamorci, o slabem ravnanju s sužnji v časih, ko se je delalo z Afričanom, kakor s kako rečjo, kakor z blagom, ki je bilo v Gvineji vkrcano, v Braziliji in v celi Ameriki razprodano, v trdo delo, trpljenje in še smrt v rudokopih, v težavne posle na plantažah, v močvirjih, pod žgočo vročino in pretepajočimi neizprosni nadzorniki in gospodi.

„Ebenovna!“ S to besedo so zaznamovali del človeštva, stvari božjih.

Tu je bilo za krščansko Evropo na razpolago veliko dela ljubezni, dela verskega oznanila in civilizacije. Zdaj je to delo vsled velikopisnih src začeto in že je usoda otrok Kamovih manj obžalovanja vredna. Toda preden bo vse črno plemo oproščeno iz sužnosti in bo vse na Zamorskem v Kristusu obnovljeno zacvetelo v sveži pomladi — „omnia instaurare in Christo“ — bo treba še mnogo čela. — Koliko verig še vklepa otroke afriških dežel in jim ovira pot do Boga, do Kristusa.

Zamorci imajo surove šege. Imajo strupe, ki umorijo v eni uri, zopet druge, ki v dveh urah, tretje, ki v 3 urah. Fetiš ali duhovnik da piti to zdravilo in čez eno uro ali morebiti čez tri dni je bolnik čisto zdrav, to se pravi: mrtev vsled zastrupljenja! To sredstvo se je v Bononi tako pogosto rabilo, da so nekateri čeli dežele takorekoč polje mrličev. Ti črnici nimajo pokopališč, pokopavajo svoje mrličve vsepovsod okoli svojih vasi in tudi v kočah. Če se v bližini izsekava ali koplje, pridejo skoro povsod do grobov. O skrbi za zdravje ti ljudje nimajo nobene pojma.

Danes pokopavajo v Bononi po paganski šegi enega domačina. Bonona, metropola vseh malih na-

selbin v okolici, je tudi njihova metropola, to je njihovo mesto mrtvih. Če kdo umre na ne preveč oddaljeni plantaži, preneso njegovo truplo v Bonono in ga tamkaj pokopljejo. To je zamorcem pravi praznik: plešejo, pojo, delajo tamtam in pijejo povrhu zelo veliko. Kako žalostno, gnusno žalovanje!

Dočim ženske pri mrliču jokajo in tarnajo, se mladina igra in raduje na cesti. Črnici skrbje pravčasno za to, da si kupijo zamorske predpasnike, v katerih hočejo biti pokopani. Taki predpasniki so jako dragi, večkrat iz žameta ali žide. V življenju pa ljudje ne nosijo tako dragocenih predpasnikov. Nekateri si naroče krsto celo iz Angleškega, Jaz poznam dvoje imenitnikov, ki imata vsak svojo krsto že nekaj let pripravljeno. Nekateri imajo veselje s tem, da kažejo bogate, drage predpasnike, ki bodo za njihov pogreb in velikanske zaboje, v katere naj zapro njihove umrljive ostanke. Trdi se celo, da se včasih noter vležejo, da poskušajo, ali bo dosti prostorna njihova začnja hiša.

Pri zamorcih postanejo dnevi pokopavanja dnevi uživanja alkohola; starčki čepe pri svoji Gin-steklenici in se veselo zabavajo, dober del dneva, ker se pogreb vrši šele zvečer. Čudno res, da mrlič pokopavajo po solnčnem zahodu in da jih največ umrje po noči. Večkrat sem imel priložnost opazovati pogreb domačinov. Mrlič leži stegnen na slamnici; ženske si dajo veliko opraviti okrog njega, da ga obbledejo in pripravijo za veliko pot v deželo skrivnosti. Namažejo ga belo in včasih tako, da bi ga lahko kdo smatral za kip ali za fetiškega malika; saj je tudi polno fetiškega nakita na njem. Med tem se seveda veliko popiva. Mrlič ima kajpada svojo pipo v ustih. Te zamorec nikdar ne pusti; nosi jo ob svoji strani, ona ga spremlja na vseh potih in gre z njim v grob.

Podobna je bila nekdanj usoda marsikatero žene, ki je bila s svojim možem živa pokopana; podobna tudi usoda sužnjev, ki so svojega gospodarja

spremljali v njegovo zadnje stanovanje ali pa so bili potem na njegovem grobu darovani. Ko bi pač te-le barbarske šege že izginile! Toda kdo pozna vse te skrivnosti, ki se še skrivajo po afriškem grmovju? V mnogih vaseh kažejo še drevo, na katerem so morili človeške žrtve.

Vrnimo se k našemu mrliču! Njegova toaleta je gotova; ženske so še zmerom tu. Dan se nagiblje, pride ura, ko mrlič polože v krsto. Najprej dajo predpasnike, kroznike, kresilo itd. noter in potem šele mrliča, ki ga pokrijejo s predpasniki; z razpeto veliko plahto skušajo te ceremonije prikriti očem gledalcev. Zdaj je vse gotovo in vzdignejo se k pogrebu. Vse ljudstvo naglas zavpije, nosači obstoje, gre do nazaj in zopet naprej, iščejo morilca rajnega, zavdajavca. Zamorci ne verjamejo lahko na naravno smrt. Ne vidijo radi, da se tuji udeležijo njihovega pogreba, prosijo jih, naj se odstranijo. Navadno se s strelom naznani, da je eden umrljivih zapadel večnemu pozabjenju.

Kršćanstvo počasi napreduje na „Obrežju slonove kosti.“ Manjka delavcev božjih, misijonarjev; manjka potrebnih sredstev za ustanovitev novih postaj. Zgled belih — pa nočem gikomur kratiti časti, — brezbrižnost vseh, to so prikazni, ki nasprotujejo hitrejšemu razširjanju evangelija.

Na drugi strani so tudi materialne ovire velike. Prometna sredstva, pota skoro popolnoma nezna. Zelo težko je priti iz ene vasi v drugo: močvirnate nižave ovirajo občevanje. Večja središča pa so zvezana med seboj z morskimi plitvinami in rekami in kmalu bo železnica omogočila priti v kratkem času v notranjost.

Celo „Obrežje slonove kosti“ je zelo vlažno; prepreženo je z gozdovi, plitvimi nižavami in lagunami. Rumenica se je v Bakšanu večkrat pokazala in zahtevala med Evropejci precej žrtev. Potem pridejo žolčne in močvirske mrzlice. Tudi te kruto pustošijo. Najstrastnejši sovražnik pa, ki zdravju belih najbolj

Nemci obvladujejo že precejšnji severni del Italije: v hotelih, kavarnah, potovalnih pisarnah, v podrobnih prodajalnah itd. povsod gospodarijo Nemci: v Belgradu in pa v Zofiji je sploh nemščina poslovni jezik pri uslužbencih in trgovcih.

Našo državo, Avstro-Ogrsko, hoče imeti Nemčija za „trgovski adnex“ od nas dobiva meso, žito in moko, razne kože in mnogo surovin; profaja nam pa premog, stroje in volnene izdelke. V Italiji izvršujejo nemški podjetniki državna dela, kakor so tunel simplonski, osuševanje pontinskega močvirja itd. Na Svico se je pomnožil nemški izvoz v desetih letih za 40%.

Tudi Belgijo in Nizozemsko so že deloma poplavlili Nemci s svojo trgovino! Brezobzirni boj na trgovskem poprišču med Anglijo in Nemčijo se bo končal v doglednem času na korist Nemcev. Pred desetimi leti je še prodala Anglija od svojih izdelkov za 912.000.000 mark nemškim državam, njen uvoz iz Nemčije pa je znašal 840.000.000 mark. A v zadnjih letih pa je izvoz angleški enak uvozu iz Nemčije. To se pravi: Nemčija je že pregnala iz mnogih tujih držav angleški monopol. Tako se je to zgodilo na Španskem, v Turčiji, kjer je v letih 1890 do 1905 nemški uvoz zrasel od 3.000.000 na 49.000.000 mark! Na Rumunskem je pa vsaka tretja tovarna nemška last!

Kaj pa Rusija? Že v 18. veku so smatrali Nemci velikansko rusko carstvo za svoje kolonizacijsko polje; in res so se nemške kolonije prikazale ob Baltiškem in Črnem morju in daleč tam doli na jugu ob mogočni Volgi. V vsakem administracijskem poprišču najdeš Nemca: uradnika, generala, bankirja, trgovca, inženirja, stavbnika in podjetnika sploh. Posebno se nemško mojstrstvo kaže nad rusko nerutino na daljnem vzhodu! Vedno bolj se širi nemški vpliv v Aziji. Leta 1897 so si prisvojili Kiao-Čan, in potem Šantung. Izvoz Nemcev na Japonsko je znašal leta 1895 čez 12.000.000 jenov, izvoz Japoncev pa komaj 3.300.000 jenov. Da so Nemci mogočni v Carigradu, to je že znana stvar, a Malo Azijo si bodo popolnoma osvojili po bagdadski železnici, po kateri pridejo počasi, a sigurno za hrbet angleški Indiji! Ker Nemci ne morejo delati konkurence Zedinjenim državam na trgovskem polju, vrgli so se z vso svojo energijo in brezprimerno podjetnostjo na Južno Ameriko in še posebej na Brazilijo, kjer nastopajo že kot poveljniki in ošabni gospodari!

Tako je rekel pred dvema letoma generalni nemški konzul v Rio de Janeiro, „da Nemčija ne bo pripustila, da bi kdorkoli Nemcem delal konkurenco na kolonizacijskem polju v Braziliji in znan ekonomist v Berlinu, Schmoller, je očitno priznal, da bi bilo v interesu velike Nemčije, ako bi se v Braziliji ustanovila posebna nemška država, broječa kakih 20 do 30 milijonov Nemcev, ki bi bila sicer samostana, a vendar pa v vednem stiku z ostalo Nemčijo v Evropi! Misel in tendenca te izpovedi sta dovolj jasni!

Nemški vpliv se veča na čeli zemeljski obli; podpira ga vse časopisje tako, da je danes nemška nevarnost ravno tako opasna drugim nenemškim narodom, kakor takozvana rumena (kitajsko-japonska), samo da je še bolj aktualna!“

Škoduje in jim najbolj brani navaditi se na tropično podnebje, je alkohol. Treba je torej poguma, da se mu odpoveš. Že za domačine je veliko zlo; žalostno toda resnično je, da se je na zahodu Afrike grozno razširilo pijančevanje — tudi sad „civilizaciji.“ Videl sem ljudi iz Senegalije, iz Zlatega brega Sierra Leone itd., večina je vdana pijači in vendar so te kolonije starejše kot naše „Obrežje slonove kosti.“ Boj zoper alkohol tvori torej del civilizatoričnega dela v Afriki.

Jaz imam le eno željo; moje hrepenenje, moj ideal gre edino na to: delo spreobrnjenja tega ljudstva h krščanski veri in pravi civilizaciji in križev pot zoper alkohol neutrudno nadaljevati, postaviti ognjišča krščanskega mišljenja in zmernosti, kakor fizičnega in moralnega, zboljšanja, kar naj prinese enako svetlim stolpom rešitev in blagor temu v senci barbarstva, brezbrčnosti in nizkih nagonov hiraječemu ljudstvu.

Afrika nudi vsem iz Evrope izgnanim redovnikom obširno polje, ki potrebuje mnogo moči za obdelovanje. Ko bo zaspana afriška puščava začutila njih stopinje, vzdihnili bo iznenadena radosti in veselja, v pomladni svežosti bo zadržetela samota, bujno cvetje bo zadušilo in omamljalo neizmerne planjave s prijetno vonjavo.

Jaka — humorist.

Spisal Fr. Ks. Steržaj.

Humorist je bil Jaka vedno in je tudi še zdaj. Že precej se je treba truditi, da bi ravnodušnega moža spravil v nevoljo in jezo. So pač srečni ljudje, ki imajo tiste mirno naravo in gosto kri, ki skoraj nikoli ne vskipi. Dobiš jih tudi med našimi ljudmi podobne. Kanon mu lanko izprožiš za hrbtom, pa se ne bo obrnil in pogledal, kaj se je zgodilo. Najdejo se pa tudi oni, podobni majhnim piskrčkom, ki hitro vskiye in zavro. Je pač povsod namešano, ali „presortano“, kakor pravijo Bohinci.

Kljub nemiru in prepiru je Martinček Jaka ostal največkrat tudi doma miren. Žena se je kregala in ropotala neprestano. Hudomušni Koprivnikarji so se takrat, ko je bilo treba za veliki teden napra-

Liberalci in dež. šolski svet.

Vročina vpliva zelo slabo na liberalne butice, zmeša jim tako možgane, da ne vedo, kaj delajo. Danes hvalijo deželni šolski svet, češ, da je boljši, kakor če bi sedel v njem kak odločen Slovenec, ki bi bil pristaš S. K. Z., jutri napadajo isti deželni šolski svet, da nastavlja nemškutarje po slovenskih šolah. Seveda, če nastavi po predlogu nemškutarskega okrajnega šolskega sveta kakega nemškutarčka, so zopet poslanci S. K. Z. krivi, čeprav se zavoljo krivice, katere se nam gode, edino oni odločno bore za spremembo v sestavi deželnega šolskega sveta. Pred nekaj dnevi je napadel „Slovenski Narod“ deželni šolski svet, radi nastavljenja vodje šole v Št. Ožbaltu ob Dravi, učitelja Komposta. Deželni šolski svet je ravnal v tem slučaju, kakor navadno, po navodilih posilinemškega okrajnega zastopa, marenberškega. Vemo iz merodajne strani, da so člani tega okrajnega šolskega sveta osebno intervenerali večkrat pri deželnem šolskem svetu, da se čaka z nastavljanjem. Ničesar niso pomagale večkratne intervencije gospoda poslanca dr. Verstovškega, katerega se sedaj napada brez povoda, kakor da bi ne bil storil svoje dolžnosti. Poslanec dr. Verstovšek je interveneriral pri okrajnem šolskem svetu in večkrat pri deželnem šolskem svetu. Vendar se po tolikih slučajih, ki so se prigodili, ne čudimo, da ni bilo posredovanje nasproti okrajnemu šolskemu svetu uspešno. Spominjamo samo na razna druga dejstva, na primer na imenovanje nadučitelja na Dobrni. Dasi ravno je slovenski okrajni šolski svet predložil najboljše kompetente, je deželni šolski svet imenoval najneprimernejšega, ker je štajerčijanec. Tako si upa delati dež. šolski svet proti volji slovenskih okrajnih šolskih svetov; pač lahko zračunamo na prste, da tem rajše fagodi v takih slučajih, kakor je nameščenje vodje v Št. Ožbaltu po predlogu posilinemškega okrajnega šolskega sveta.

Ali se liberalci še niso spametovali glede privatne šole v Studencih? Ni nas dovolj za nos voditi že deželni šolski svet pri šolah v Leitersbergu? Koliko se je povsod posredovalo, vse zastonj! Deželni šolski svet ima gluha ušesa za težnje slovenskega šolstva na Spodnjem Štajerskem. Ravno radi tega ta deželni šolski svet najbolj pobijajo naši poslanci, ki poznajo nebroj krivičnih ukrepov in so ravno v zadnjem času imeli vspehe v dveh slučajih: potem rekurza na učno ministrstvo.

Svetovali bi liberalcem, naj se raje pridružijo našemu boju, da dosežemo preosnovo deželnega šolskega sveta. Le na ta način bomo zboljšali naše stališče in lažje preprečili krivična imenovanja na Šp. Štajerskem.

Žrtve kapitalizma.

Zgodovina o razširjenju evropske kulture med „divjimi narodi“ je za nov madež obogatela. Angleški generalni konzul sir Royer Casement je priobčil svoja opazovanja v „kolonizatoričnem“ delovanju družbe, ki pridobiva v peruvanski provinci Putumayo gumi. Družba je bila ustanovljena v Londonu in

se imenuje Peruvian Amazon Company. Gumijeva drevesa rasto v širnih gozdovih, ki so last republike Peru. Peruvanske oblasti so dovolile uradnikom londonske družbe, da niso gošpodarili le v gozdih, kakor se jim je zdelo, temveč da so postopali tudi z domačini najostudnejše in najsurovejše. Najznačilnejša mesta iz knjige, nad katero stirmi vsa javnost, in ki jo je izdal omenjeni sir Royer Casement, navajamo:

Že pred dvema leti je gospod Hardenberg težko obtožil družbo. Angleška vlada je poslala na to komisijo v Putumayo, da preišče, ali so obtožbe opravljene ali ne. Komisija je dognala, da so v zadnjih 12 letih izvozili iz Putumayja 40.000 centov gumija in da je moralo za teh 40.000 centov gumija žrtvovati 30.000 Indijancev svoje življenje. Z Indijanci so ravnali uradniki kakor s sužnji; nekateri so poginili od lakote, drugim so odsekali glave, ali jih postrelili, ali jih sežgali pri živem telesu, prej so jih pa trpinčili še s satanskimi mukami. Okoli nekaterih delavnic so ležale človeške kosti v tako visokih kupih, da bi vsakdo mislil, da je zašel na bojno polje. Može, žene in otroke indijanskega rodu so bičali uradniki angleške družbe do krvi, ako so nabrali premalo gumija. Ali to je bilo še najmanjše grozodejstvo v primeri z drugimi, ki so jih „kulturni“ Evropejci uganjali. Na stotine mladih žen so pretepli tako, da se rane niso mogle zaceliti. Rane so se prisadile in v njih so se zakradli črvi, meso je pa gnilo. Ko so bile v takem obupanem stanju, so nekateri postrelili, druge pa so zapodili v domače vasi. Največ jih je umrlo že med potjo, ako pa je katera dospela do doma, je umrla po prihodu. Matere, katerih otroci niso nabrali dovolj gumija, so bičali do krvi v pričo otrok, da bi svoje otroke drugič bolj priganjale k delu.

Stiri mlade Indijance so tiščali tako dolgo pod vođo, dokler se jim čreva in trebuh niso tako napolnila z vođo, da so počila. Neko ženo so obesili za glavo na drevo; pod glavo so zanetili ogenj, da se je reva pekla pri živem telesu. Druge so polili s petrolejem in jih zažgali.

Kadar so uradniki imeli kakršnekoli orgije, so privlekli iz zapora kakega jetnika, ga privezali k drevesu in streljali vanj kakor v tarčo.

Sir Casement ni kar nakopičil ta grozodejstva, kakor mu jih je morda ta ali tni pravil, temveč navaja pri vsakem činu kraj, kjer se je zgodil, in navaja tudi imena uradnikov, ki so učinili ta grozodejstva. Casement je že davno predložil angleški vladi svoje poročilo, a ta ga ni izročila javnosti, ker je vedno pričakovala, da bo peruvanska vlada sama kaznovala strahotne pregreške. Peruvanska vlada se ni ganila in zato bosta Angleška in Amerika storili najenergičnejše korake, da spomnita peruvansko vlado na njeno dolžnost.

Casementovo poročilo je seveda, sedaj ko je izročeno javnosti, zbudilo splošno ogorčenje. Peruvanski zastopnik v Londonu je v imenu svoje vlade izjavil, da so se vsa ta grozodejstva zgodila že leta 1907 in da jih je peruvanska vlada v zadnjih letih popolnoma odpravila. Ali Casement je zavrnil to opraviljenje peruvanske vlade s tem, da je bil on v

viti v zvonik novo ragljo, spomnili, da bi Martinček-ka bolje ropotala in se dalje slišala, kakor lesena raglja.

No, Jaka se je navadil tudi te raglje. Navadno je molčal in prav pridno vlekel dim iz svoje črede. Včasih pa mu je le zavrelo. Eden izmed redkih slučajev naj sledi.

Pred nekaj leti se je bil Jaka domenil z bistriškim strojarjem, da mu bo zvozil čreslo (pri nas pravijo starejši „čislo“) iz Mesnovca na Bistrico. Prav pridno ga je vozil in prihajal večkrat pokajen domov. Noge so se mu mešale in niso stopale zvečer tako, kakor zjutra, ko je odhajal od doma. Naložil je precejšen voz.

Na Bistrici je bil tisti dan ravno semenj. Od strojarja gori do kapelice se je vrstila stojnica ob stojnici (štant). Največ je bilo takih s sladkarijami. Ko je Jaka zavil s svojim vozom proti strojarjevemu dvorišču, je zadelo zadnje kolo ob stojnico s sladkarijami, ki se je vsled tega prevrnila. Prav posebno hudega ni bilo, ker je bilo lepo, suho, jesensko vreme. Vendar pa se je vsula nanj ploha besedi, nagla, glasna, kričeča in grozeča, tako da si je Martinček Jaka mislil sam pri sebi:

„Bog nas varuj! Ta je pa desetkrat hujša od moje!“

In v svojem rahločutnem srcu je obžaloval njegovega moža.

No, sejem je sejem in takrat ga mora po stari, slabi, kranjski navadi vsak sejmar imeti nekoliko še pod klobukom, nekateri celo pod dvema! In Jaka tudi. Kar v treh gostilnah je bil. Ko ga je žganček že nekoliko spravil v višje nadstropje, se je glasno bahal:

„Ha, mislite si! Ja' sem pa čisto (kislo) v tem pomenu) vozil, pa sem svahko (sladko) zvrnov.“

Že pozno ponoči se je vračal domov. V „mostiču“ — najhujši breg na Koprivniškem kolovozu — se je spomnil ljudske pripovedke, da tam hudir dela fajfo. Zavpil je na ves glas v svoji špiritovi navdušenosti:

„Če fajfo devaž, pr'nes mi no eno!“

Ves navdušen nad svojo korajžo se je ozrl naokoli, kje bo prišel hudir in mu prinesel fajfo. Ta-

krat pa — Jaki so se zježili lasje in mrzel pot ga je izpreletel po vsem životu — je zazrl komaj kakih 10 korakov pred seboj nekaj svetlega in žarečega. Naglo je skočil na voz in udaril po konju, da se je kar kadilo za njim. Ropot voza pa je povzročil, da je Jaka mislil, da gre sam zlomek za njim. In kaj je bilo? Star, trhel, bukov štor, ki se je svetil v nočni temi.

In doma? To je bilo vpitja, kričanja in zmerjanja. Jaka pa je vskipel in zagrabil vatel, ki so ga včasih imeli pri vsaki hiši, da so z njim merili platno ali pa živino na pedi in je začel prav krepko udarjati po zmerjajoči ženi, tako da je tisti večer morala iz hiše k sosedu.

Drugi dan pa je takoj hitela k orožnikom, — češ, da jo je hotel mož ubiti. Čez kakih štirinajst dni pa je Martinec dobil povabilo, naj se potruži k sodniji na zagovor.

Sodnik: „Jakob Smukavec, žena vaš je zatožila, da ste jo hoteli ubiti.“

Jaka: „Sa' ni res. En' mav' sem jo pa, ko ni b'vo miru.“

Sodnik: „Ali ste imeli res vatel v roki? To je nevarno in po postavi ni dopustno! Ali ste jo li zelo?“

Jaka: „Ja' ne vem. Sa' nisem merov, če sem tud' vatov' imov!“

Tudi to pot se je Jaka srečno izmuzal iz zagate, v katero ga je spravila žena.

Še mnogo, mnogo bi se dalo napisati o Martinčevem Jaki in njegovih izvirnih dogodkih, pa bodi za enkrat dovolj. Jaka živi in jih uigiblje po svoji volji, dolžan pa nikomur ne ostane. Ko je lani na Nomenju kidal sneg — po njegovih lastni izjavi ga celi teden ni premetel za eno samo vrečo — mu je hotel neki nagajivec ponagajati ter ga je vprašal:

„Jaka, al' so b'li vaš oče zelo stari?“

Jaka pa možko nazaj: „Ja' ne vem! Sa' j'm nis'm na zobe gledov.“

Zato tudi jaz nočem več gledati ne na zobe in na njegove dogodljaje in dovtype, želim mu samo, — naj bi si ohranil svoj zdravi humor do pozne starosti, toda brez „grenčga“, da ga ne bo prezgodaj končal.

onih pokrajinah leta 1910 in je našel v tem letu pri nešteti Indijancih, možeh in ženah, sveže sledove groznega trpinčenja.

Politični pregled.

Kranjski deželni zbor.

Kranjski deželni zbor je imel v sredo dne 24. t. m. drugo in zadnjo sejo.

Na dnevnem redu je bil najprvo nujni predlog poslanca dr. Lampeta, ki določa varstvo dežele za zadružništvo. Zoper ta predlog so glasovali samo liberalni deželni poslanci in je bil z večino glasov sprejet.

Nadaljna točka je bil predlog radi deželnih hidro-električnih naprav. Tudi ta predlog je bil z večino glasov sprejet.

Kakor vedno, kakor se gre za kako pametno stvar, tako so tudi to pot glasovali slovenski liberalni poslanci proti.

Dovolilo se je deželnemu odboru porabiti dva milijona kron za izrabo vodnih sil.

Sledilo je nato še več raznih interpelacij, kar je bila seja zaključena in deželni zbor konečno odgođen.

Italijanska pravna fakulteta.

V zadnjih dneh se zopet sumljivo veliko govori o italijanski pravni fakulteti. Za hrbtom Jugoslovancev bi vlada rača izpolniti to italijansko srčno željo. Pojavil se je načrt, ugoditi italijanski zahtevi navedenim potom, na ta način, da se premesti italijansko pravno fakulteto v Wilten pri Inomostu, kjer v smislu odredbe še sedaj obstoja, v Trstu, kjer bi se naj jo priklopilo k višji trgovski šoli „Revoltella“. Glasilo „Nacionalverband“, „Oesterreichische Volkszeitung“, je dobila, kakor zatrjujejo, iz dobro informiranih krogov vest, da v najkrajšem času razglasi tržaško namestništvo, da se preloži v smislu tožadnega odloka naučnega ministrstva svoj čas v Inomostu nameščena italijanska učna stolica juridičnih ved v Trstu in se priključi trgovski akademiji „Revoltella“. S prihodnjim šolskim letom se že začne italijanska predavanja o pravoslovnih in državoslovnih vedah na tem zavodu. Izpita pa bodo morali slušatelji teh tečajev polagati v smislu nadaljnjega odloka naučnega ministrstva na pravoslovni fakulteti graškega vseučilišča. Kakor poročajo iz parlamentarnih krogov, je tvoril ta ukrep naučnega ministrstva v zadnjem državnozbornem zasedanju predmet konferencam naučnega ministra dr. Hussareka z italijanskima poslancema Malfattijem in Gentilijem, ki sta izjavila, da smatrata ta način rešitve italijanskega fakultetnega vprašanja za sprejemljiv, če se smatra ta predložitev italijanske učne stolice brez dovoljenja, da bi se polagali izpiti na istem zavodu, le za provizoričen ukrep, ne pa za zapreko za svoječasno ustanovitve italijanske pravne fakultete v Trstu. Naučni minister je obljubil, da se bo oziralo na to željo, in kakor stvar stoji sedaj, je tudi ustregel italijanskim zahtevam.

Tako dunajski list.

Ni dvoma, da so se v smislu tega načrta med vlati in Italijani gotovo že vršila pogajanja. Mi Jugoslovani moramo seveda taki enostranski rešitvi italijanske pravne fakultete odločno ugovarjati. Dr. Korošec je že v odseku krepko protestiral proti vladno-italijanski nakani in ta protest je polnomočen še danes. Vlada je lahko sigurna najhujšega upora od strani Jugoslovancev, če bi preko njihovih glav vdejavala Italijanom njihovo zahtevo. Upamo, da se bo vlada dobro premislila, preden se bo dala premotiti k takemu nečuvnemu prepiranju Jugoslovancev. Če ne bi bili ti primorani govoriti z vlado tako, da bi ji ne bilo ljubo.

Češko-nemška pravna pogajanja.

Češko-nemška pravna pogajanja se pridno nadaljujejo. Nade, ki so se stavile na ta teden, se niso uresničile. Z ozirom na nasprotujoča se stališča obeh strank gre delo počasi izpod rok.

Lista „Prager Tagblatt“ in „Bohemia“ zatrjuje, da še ta teden ne bodo dokončana pravna pogajanja, ker so nastale nove težkoče glede poravnave nekaterih spornih točk. Bržčas bodo odgođena.

Hrvaško.

Cuvajeve afere.

Iz Zagreba poročajo:

V krogih višje duhovščine se potrjuje vest šibenške „Rieči“, da je nastal med kraljevim komisarjem Cuvajem in nadškofom koadjutorjem dr. Anton Bauerjem konflikt. Kakor piše „Rieč“, je kraljevi komisar Cuvaj celo na Dunaju poizkušal doseči, da bi bil nadškof koadjutor dr. Bauer odstavljen. Dr. Ant. Bauer, ki je pripadal za časa bana barona Raucha hrvaško-srbski koaliciji, je igral v boju proti baronu Rauchu in njegovemu namestniku, sedanjemu kraljevemu komisarju kot državni poslanec važno vlogo. O dr. Bauerju trdijo, da se mu je svoječasno posrežilo, povzročiti padec takratne vlade barona Raucha. Cuvaj.

Srbija.

Časopis „Pravda“ poroča, da so v zapuštni umrlega Milovanovića našli detajliran načrt za alijanco med Srbijo in Bolgarijo. Vladni krogi pa zatrjujejo, da je to popolnoma neutemeljena vest, ker nima nihče osebno pristopa do Milovanovićeve zapuščine.

Rusija.

Dne 25. avgusta se bo slovesno praznovala stoletnica ruske zmage nad Napoleonom I. Slavnosti se udeleži tudi nekaj oseb, ki so se kot vojaki udeležili tedanje rusko-francoske vojne in so torej stari precej nad 100 let.

Raznoterosti.

75letnica kardinala Koppa. Knezoškof v Vratiskavi, kardinal Kopp, je obhajal včeraj dne 25. t. m. svoj 75. rojstni dan. Zlatomašnik je obhajal v tem letu že 25letnico kot škof. Kardinalu je došlo iz Nemčije in Avstrije mnogo čestitk.

Znamenit jubilej. 40letnico mašništva je praznoval dne 21. t. m. velečasli gospod France Dovnik, dekan v Gornjemgradu v Sav. dolini. Na mnogega leta!

Iz šolske službe. Na trirazrednici v Račjem se odča služba učitelja, oziroma učiteljice. Prošnje do dne 25. avgusta na krajni šolski svet v Račjem.

40letnico mašniškega posvečenja je obhajal 21. t. m. častiti gospod Mihael Strašek, župnik v pokoju, celo na tistem pri svojem rojaku gospodu Alojzu Čižeku, župniku v Slovenjgradu. Pri tej priliki sta darovala oba gospoda vsak po 10 K za „Slovensko Stražo.“

Polkovnik Fran Beseljak, poveljnik monturnega skladišča deželne brambe na Dunaju, je povišan v plemstvo.

Najvišje dovoljenje. Cesar je gospodu Jakubu Puklu, dolgoletnemu predsedniku Katoliškega šolskega društva v Marija-Enzersdorfu pri Dunaju, blagovolil dovoliti, da sme častni križec „pro ecclesia et pontifice“, s katerim ga je odlikoval sv. oče papež Pij X., sprejeti in nositi.

Evharistični kongres. Iz seje škofijskega odbora za evharistični shod dne 25. t. m. javimo sledeče: 1. Zagotovljen je poseben vlak, ki bo sprejemal udeležence na vseh postajah od Trbovelj do Spielfelda za polovično vožno ceno. Kdor se bo pridružil iz drugih prog na kakšni postaji južne železnice od Trbovelj do Spielfelda, bo moral imeti posebno legitimacijo za vožnjo do južne železnice; vse natančneje se bo kmalu sporočilo. 2. Oglasilo se je zdodaj iz naše škofije 1030 udeležencev, med njimi 117 duhovnikov. Vsi bodo dobili od lavantinskega škofijskega odbora pristopnice, znake, legitimacije, karte za poseben vlak; tudi stanovanje se bo od tam nakazalo. Vse se naroči in plača samo v Mariboru. Kdor potrebuje kakega nasveta, naj se ustno ali pismeno obrne na palašč za to urejeno pisarno v hiši Koroška ulica št. 1, pritlično, na levi strani; uradne ure so vsak dan od 8. do 12. zjutraj in od 2—4. popoldne. 3. Medaljer Schneider (Dunaj, V. Siebenbrunnengasse 18) je izdelal krasne svetilne k evharistični slavnosti, in sicer v zlatu za 240 K, v srebru za 20 K in v bakru za 3 K.

Denarne pošiljke naj se naslovijo: Dr. Josip Somrek v Mariboru. — Kdor se do 1. avgusta ne prihlasi, mu odbor ne more zagotoviti ne hrane, ne stanovanja.

Naši poslanci pri Hrvatih. Istrska duhovščina s kopnega in otokov se je za dne 24. in 25. t. m. zbrala v Pazinu k socialnemu tečaju, na katerem so predavali dr. Korošec o nepolitični organizaciji, dr. Binički o delovanju za katoliško časopisje, Hladnik o združništvu, dr. Alfirevič o svečeniški organizaciji in dr. Krek o socialnem delovanju. Shod sta škofa dr. Mahnič in dr. Karlin telegrafično pozdravila.

Iz poštne službe. Višji poštni oficijal Iv. Mokre v Gradcu je imenovan za poštnega kontrolorja istotam. — Poštni oficijali Ivan Krenn v Beljaku, M. Huber v Celovcu, Josip Kosi v Celju in Josip Kofler v Felovcu so imenovani za višje poštne oficijale. — Poštni pristavi Rajmund Hübner v Celju, Franc Jurin in Anton Wagner v Ptuju in Franc Virant v Judenburgu so imenovani za poštne oficijale.

Družba duhovnikov lavantinske škofije ima svoj občni zbor dne 2. avgusta ob 11. uri predpoldne. Ako bi takrat ne bilo zadostno število članov navzočih, se občni zbor vrši ob 11. uri istega dne pri vsakem številu udeležencev. Na dnevnem redu je običajno poročilo o delovanju, volitev novega odbora, razgovor o hiši na Dobrni in o eventualnem prispevku za bolnišnico, ki jo nameravajo graditi usmiljeni bratje v Savinjski dolini. Radi važnosti dnevnega reda vabi k obilni udeležbi — odbor.

Posredovalnica Občeslovenskega obrtnega društva v Celju išče: 1 učenca za kovaško obrt, 1 učenca za tkalsko obrt, 2 učenca za pekarijo, 1 učenca in 1 pomočnika za fotografsko obrt, 1 učenca za kolarsko obrt, 1 učenca za sedlarsko obrt. Nadalje pa še išče: 1 učenec mizarskega mojstra, 2 učenca pa ključavničarskega mojstra. Cenjene bralce prosimo, da nam naznani imena dečkov, ki bi imeli veselje do kake obrti, da nam s tem omogočijo vspešno poslovanje. Prav posebno pa se obračamo naj vsa sl. šolska vodstva s prošnjo, da nam poslane formularje nemudoma izpolnijo vrnejo, ker je povpraševanje za učenci vedno večje, dočim se ti prijavljajo le v zelo malem številu. Opozorjamo tukaj na sklope, ki jih je storilo nemško obrtno društvo na svojem retušnem sestanku glede obrtniškega naraščanja, zatoorej ne držimo roke križem, da nas naši nasprotniki ne prehitijo.

Obtožujemo. Naš članek pod tem naslovom v zadnji številki je hudo razburil nekatere liberalne inteligente. Če se čutijo neosnovano prizadete, naj

se gredo zahvaliti k „Slov. Narodu.“ Pač bi bilo od naše strani neodpušljivo, če bi se mi pustili od „S. Naroda“ blatiti in psovati po nedolžnem, a bi neštetih naračunih grehov, ki jih imajo liberalci, mirno gledali. Če nimate korajže, da bi zavrnili vaše glasilu, ko drzno laže, potem že morate imeti potrpljenje, ko pridemo mi z opravičenimi očitki. Kar smo pa pisali zadnjič, je žalibog še le majhen del resničnega položaja v liberalnem taboru. V resnici izgleda tam glede narodne zavednosti še mnogo žalostnejše. Capito!

„Heil“ in „Guten Tag“ te baje pozdravlja — „mladina nadobudnega katoliško-narodnega kmeta“ v obmejnih krajih, kakor piše „Slovenski Narod“ od dne 25. t. m. v odgovor na naš članek „Številke govore.“ Ne bomo se spuščali z liberalnim kozolceprestavljalcem v polemiko, ker na naše stvarne pojavitve vzrokov nazadovanja pri ljudskem štetju odgovarja samo z zlobnimi zavijanjji. Svetujemo mu pa, naj rajši poskrbi, da se bodo po „Slov. Narodu“ uveličali slovenski kurzi za otroke onih slovenskih liberalnih inteligentov, ki vzgojujejo svojo dečo v nemškem duhu in jo pošiljajo v nemške šole. Če priprosti kmečki človek pošilja svoje otroke v domačo vaško šolo, ki je vsled krivičnega sistema nemška, je to žalostno, a ni njegova krivda, če pa slovenski liberalni inteligent pošilja svoje otroke v mesto v nemško šolo, ko ima na razpolago slovensko, je to — sramota.

Zopet zmaga S. L. S., zopet poraz liberalcev. V Starem trgu pri Kočevju je zmagala pri nadomestnih občinskih volitvah v prvem razredu S. L. S. z večino 31 glasov. Sedaj so vsi trije razredi v rokah S. L. S., ki je po šestletnem volilnem boju sijajno zmagala. S to zmago S. L. S. je padel temelj liberalne trdnjave v poljanski dolini. Liberalci so jih zopet dobili po hrbtu.

Kakšnih sredstev se poslužujejo nemškutarji pri občinskih volitvah. Veliko zanimanja so vzbudile občinske volitve v Kamnici pri Mariboru dne 9. aprila, pri katerih so zmagali le s par glasovi večine in s pomočjo pijače nemškutarji. Po pričah se je dokazalo, da je tedanji župan nadučitelj Hofbauer kot predsednik volilne komisije med skrutinijem postopal protizakonito s tem, da je na glasovnice, ki niso bile opremljene z občinskim pečatom, pritiskal občinski pečat, kar nasprotuje določbam občinskega volilnega reda. One glasovnice bi se bile morale proglasiti neveljavnim, kar bi bilo volilni rezultat popolnoma spremenilo. Komisija pa to ni storila. Pri obravnavi dne 24. julija na okrajnem glavarstvu v Mariboru se je Hofbauer izgovarjal, da je vroče kamniško solnce, ki je sijalo na glasovnice, katere so ležale na občinski mizi več dni, izbrisalo barvo občinskega pečata. Ravno to je ta „nemški“ politični modrijan povdarjal v neki vlogi na namestnijo. Končno je po odločnem nastopu Slovencev Hofbauer sam priznal, da je med skrutinijem pečatil glasovnice. Solnce bi naj celo pomagalo našim ljubeznivim nemškutarjem v mariborski okolici na konja! No, to pa menda ne bo obveljalo. Na Ogrskem in na Turškem, ali pod Cuvajem bi taka sredstva še znabiti prišla do svoje slave, a na Stajerskem vendar še dvomimo, da bo šlo. Solnce, ljubo solnce, pojdi vendar pomagat reševati nemškutarijo v mariborski okolici!

Blazno oboroževanje. Predloga o zvišanem etatu za vojno mornarico v angleški spodnji zbornici je dala, kakor smo že kratko poročali, povod k splošni debati. Vojni minister je naznanil, da je umaknil iz Sredozemskega morja štiri dreadnoughte in pa štiri križarke, ter jih pridružil domači vojni mornarici. Izjava je načelje, da je treba zgraditi lastno sredozemsko vojno mornarico, češ, da Avstrija in Italija za Angleže zelo opasno pomnožujeta svoji bojni mornarici ter da vsled tega ne sme Anglija zaostajati. Na predbacivanje, da angleška admiraliteta za vojno mornarico nič ne stori, je izjavil minister, da potroši Anglija za svojo vojno mornarico v tekočem letu eno in eno osminko milijarde. Do leta 1914 bo pa imela Anglija tako silno močno vojno brodovje dreadnoughtov, da je cel svet ne bo dosegel. Predlog radikalcev na znižanje proračuna za nove vojne ladje je bil odklonjen z 281 glasovi proti 32. V prihodnjem letu bo Anglija še zdatno zvišala svoj mornariški proračun.

Vojaštvo na evharističnem kongresu. Apostolski vojni vikar monsignore Bjelik je izdal na armadno in mornarico pastirski list, v katerem pozivlja k čim najobilnejši udeležbi na evharističnem kongresu na Dunaju.

Evharistični kongres na Dunaju. Na evharistični kongres na Dunaju bo prišlo pod vodstvom grofice Henrijete Chotek, sestričine kneginje Zofije Hohenberg, soproge našega prestolonaslednika, 10.000 Slovkov iz Ogrske, ki se bodo pripeljali v 25 posebnih vlakih.

Jugoslovansko umetniško razstavo v Belgradu so zatvorili dne 23. t. m. Obiskalo je razstavo 12.700 oseb.

Srbska požrtvovalnost. Iz Belgrada poročajo: Na Vidov dan so se tu pobirali prispevki za narodno obrambno društvo „Narodna odbrana.“ Nabrali so v enem dopoldnevu 13.000 dinarjev.

Alkohol in kirurgija. Dr. Most trdi, da ima kroničen alkoholik napram nezgodi v splošnem jako malo odporne sile, zlasti pri poškodbah na glavi. — Čestokrat napade pijanca pri nezgodi delirium tremens. Marsikak mlad in krepak mož zbesni tako, da

umre. Pijanec je tudi bolj podvržen raznim boleznim. Dr. Most pripoveduje o mladem možu, ki ga je ugriznil stekel pes in je kljub takojšnjemu cepljenju umrl, med tem ko je 13letni otrok, ki ga je popadel tisti pes, ostal pri življenju. Pozneje se je izvedelo, da je bil pacient močen pivec, ki je vsako jutro na tešče izpil par kozarec žganja in je nadaljeval to tudi med zdravljenjem. Tudi napram operacijam se zadržujejo pivci slabše nego trezni, ker so najvažnejši organi, kakor srce, pljuča in ledvice, pijancu že pokvarjeni, torej ravno tisti organi, ki so pri splošni narkozi in tudi na bolniški postelji najbolj prizadeti. Alkoholizem je tedaj slaba priprava za operacije. Pivec se da samo težko in počasi omotiti. Bolnik kriči, razgraja in besni in se skuša vreči z operacijske mize. Ako je pa narkoza že globoka, potem obstoja nevarnost, da otrpne srce. Pivec potrebuje pač več kloroforma, kakor nepivec. V zunanji uporabi pa so si vsi kirurgi edini v tem, da je alkohol izborna desinficijsko sredstvo. — Tudi moderne operacije na srcu (šivanje prebočenega srca) se bodo pri pijancih ponajveč ponesrečile, ker je srce alkoholika tako izpremenjeno, da je rešitev s kirurgično operacijo nemogoča.

Bakterije v šolskem prahu. Velik sovražnik človeškega zdravja je prah, ki se nabira posebno še v prostorih, kjer se shaja mnogo ljudi. V šolo nanosijo učenci dannadan s ceste vse polno prahu. In koliko je še po deželi šol, podobnih kmečkim sobam, ki jim je snaziteljica nečedna, lena gospodinja. Ali ne grešimo mnogo v tem pogledu? Dr. Herman Peters z bakteriološkega zavoda v Brnu je iztršil v tem smislu zanimive poizkuse. Raziskal je izpočetka šolski prah, ki ga je nabral v učilnici in telovadnici nekega starega šolskega poslopja. Nato je ponovil raziskavanje na prahu iz učilnice in telovadnice novega šolskega poslopja. V vseh štirih vrstah šolskega prahu je določil množino bakterij in je dognal, da je v vseh razmeroma malo kalice, čeprav je bil dan pred raziskavanjem deževen in niso dotičnih prostorov posebej snažili in prezračili. Načel vse čudno je gotovo dejstvo, da je bilo v prahu starega poslopja skoraj dosledno manj bakterij, kakor v onem iz novega. Največ kalice je bilo v prahu na klopih in na podu, najmanj pa na učiteljevem prostoru, kamor redko prihajajo učenci. V prahu iz telovadnice je pa bilo mnogo manj bakterij in še te so bile vseskozi neškodljive. Po svojem raziskavanju sklepa dr. Peters: Stara šolska poslopja so lahko tako zdrava, kakor nova. Treba je le, da jih zadostno zračimo in snažimo.

Koliko prebivalcev pride na enega ljudskošolskega učitelja? Na Niževavstrijemskem 229, na Dunaju 450, na Moravskem 307, v Pragi 848, v Liberci 400, na Predarlskem 350, na Koroškem 397, na Gornjeavstrijskem 423, na Štajerskem 401, v Šleziji 493, na Goriškem 500, v Galiciji 658, v Bukovini 673, v Dalmaciji 685, na Kranjskem 674, v Istri 930.

Upravništvo „Spodnještajerske jubilejske ustanove“ razpisuje ustanove za revne dijake in neplačane kandidate jav. služb. Slovence iz Sp. Štajerske do 15. avgusta 1912. Prošnje morajo biti priložene: 1. domovnica, 2. ubožno spričevalo, 3. spričevalo zadnjega polletja, ki mora dokazati najmanj prvi napredovalni red. Nekolekovane prošnje naj se vložijo pri upravnosti „Spodnještajerske jubilejske ustanove“ v roke c. kr. notarja Lovra Baša v Celju.

Južnoštajerska hranilnica v Celju razpisuje rok za podelitev podpor in ustanov cesarja Franca Jožefa I. za revne dijake in učence katerekoli šole ali učnega zavoda, ali absolvirane visokošolce, dokler ne dobe plačane službe, ki so pristojni v okrajih Šoštanj, Sevnica, Gornjigrad, Smarje pri Jelšah ali Vransko do dne 15. avgusta 1912. Dosedanji stipendisti morajo na novo prostiti. Prošnje se priložiti: 1. domovnica, 2. ubožno spričevalo, 3. spričevalo zadnjega polletja, ki mora dokazati najmanj prvi napredovalni red. Nekolekovane prošnje naj se vložijo pri Južnoštajerski hranilnici v Celju.

Štajersko.

Mariborske novice.

Nesreča. Pri gradbi kanala na Franc Jožefovi cesti je zasulo čelavca Sojcerja. Pokvarilo mu je levo nogo in levo roko.

Velika ljudska slavnost Slovenskega trgovskega in obrtnega društva v Mariboru se ponovi v nedeljo dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne v prijetnem gozdu za kolodvorsko restavracijo v Rušah. Opozarjamo slavno občinstvo, da se te veselice mnogoštevilno udeležijo, posebno ker gre čisti dobiček za slovensko šolo v Mariboru.

Poskušeni samoumor. V četrtek zjutraj je nastal v Pobrežju pri Mariboru v stanovanju zakonskih Antona in Ane Bauer — oni je trgovski pomočnik — med obema radi neke razglednice, katero je Anton Bauer baje pisal neki 15letni deklici, prepir. Mož je začel ženo pretepati, in ker ni nehal, je klicala žena sosedo na pomoč. Ker si pa ni upal nihče mešati v prepir, je žena v obupni zmedenosti skočila iz prvega nadstropja na dvorišče in tam obležala. Nato so šele prihiti ljudje in poklicali rešilni voz na pomoč. Zdravnik dr. Urbacek je dal težko ranjeno ženo prepeljati v bolnišnico. Ana Bauer je stara komaj 22 let in 1½ leta omožena.

Nesreča. V sredo zvečer se je 4letno dekle Elizabeta Bombek v Studeneh pri Mariboru na dvorišču igralo. Naenkrat se je pa otrok nad nekim kamnom spodtaknil in padel ter si pri tem strl desno roko. Na otrokov krik je prihitela mati, ki pa ni mogla nič več pomagati, ker se je nesreča že zgodila.

Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: Vogrin, župnik, 10 K; Prešern, župnik, 10 K; posojilnica pri St. Ilju 10 K; Thaler 1 K; Medvešek Janez, župnik, 6 K; Korec Celestina, poštna upraviteljica, 2 K; tovariši pri gospodu župniku Medvedu ob letnem sestanku 50 K; rodbina Robnikova v Lobnici 7 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam — stoteri Bog poplati!

Trutschl, zlatar v Grajski ulici, je ena izmed manj svetlih zvezd na našem nemško-nacionalnem nebu. Ne sliši se veliko o njem, ker on navadno brez vsakih besed z zadovoljnim smehljajem na ustnih kasira groše slovenskih odjema cev. Zadnje dni pa je vendar nekoliko bolj zasvetil na mariborskem obnebu. „Marburgerca“ poroča, da se morajo oni, ki se bodo udeležili v nedeljo dne 4. avgusta izleta društva Heimstatt v „na eljeniško ozemlje“, v St. Ilj, vpisati v neko polo, ki je razpoložena pri Trutschlu. Heimstatt je ono društvo, ki bi napravilo iz vseh Slovencev rado protestantovske Svabe, g. Trutschl pa to društvo, ki ima z nami Slovenci tedaj „najljubeznišče“ namene, dejanski podpira. Ne bo odveč, če si to dobro zapomnimo. Čez sedem let vse prav pride.

Celjske novice.

Član cesarske hiše v Celju. Dne 23. t. m. so se pripeljali v Celje v dveh avtomobilih nadvojvoda Friderik s soprogo, nadvojvodinjo Izabela, Gabrijele in Alice in nadvojvoda Albreht. Ustavili so se v hotelu „Stadt Wien“, kjer so kosili. Visoki gostje so se nad dve uri mudili v našem mestu. Odpeljali so se proti Opatiji.

Kar trepečejo. V seznamu tukajšnjih telefonskih abonentov je označena ulica, v kateri se nahaja Zvezna tiskarna, v slovenskem jeziku z: Schillerjeva ulica štev. 3. Ta „napad na nemško (posestno stanje“ so razbomali naši nemški zagrizenci že po vseh nemških listih in malo manjka, da že ne kličejo Prusije na pomoč. Res smešno in žalostno, če se celjsko nemštvo priprosto in vsem umljivo prestavljenega uličnega napisa tako boji, da obeta že kar mestni magistrat, da bo uvedel radi tega „nečuvnega“ dogodilja posebno akcijo. Kdo bi se ne smejal tem nemškutarskim zajcem?

Ptujske novice.

Gospod Ornig, kje si? Kakor se čuje, se bo v Ptuju most čez Dravo še več mesecev popravljali. A ker se sme le predpoldne voziti in še takrat samo prazen voz, — kakor hitro je kaj več naloženega, se ga ne pusti voziti in se mora odložiti — napravlja to okoliščanom velike sitnosti. Pri tem so meščani na boljsem, ker ti lahko tudi več naložijo in smejo tudi popoldne voziti. Vi, dragi gospod Ornig, ste načelnik okrajnega odbora. Vaša dolžnost je, da skrbite tudi za okoliščana, ne pa samo za meščana. Vi bi bili morali skrbeti, da bi se promet ne oviral, kar bi bilo celo lahko, ako bi bili prosili pri vojaški oblasti, da bi napravili pionirji most. Vojaška oblast bi gotovo v to privolila, ker je skoraj vse eno, ali les leži v skladišču, ali je v začasnih rabi. Pa gospoda Orniga briga vse drugo, le to ne, kar je v korist okoliščanov; on je samo za meščana. To si bomo tudi dobro zapomnili. Odločno pa zahtevamo od vas, gospod načelnik okrajnega zastopa, da kot tak vplivate, da se promet zavoljo mosta ne ovira. Kako vendar pride okoliščan od tega, da bi trpel škodo; saj je dovolj, da mora plačati veliko cestnino, katera pa gre v vedno prazno mestno blagajno.

Pomanjkanje denarja čuti menda tudi naša mestna hranilnica, ker je začela že računati o posojil po 7%. Seveda se da na ta način izkazati na koncu leta lep dobiček.

St. Iljske novice.

Naši vinogradi obetajo letos mnogo žlahtne kapljice. Tupatam se je sicer pojavila grozdna plesnoba in črnika, a večina grozdja je zdravega. Najbolj je podvržen boleznim laški in mali rilček. Toče, hvala Bogu, dozdaj še nismo imeli.

Mrtveca so potegnili v Ceršaku blizu Fürtove tovarne iz Mure. Dognalo se je, da je ponesrečenec gostilničar Franc Ossenang iz Jagernika pri Nemškem Lonču. Sumijo, da je sam skočil v Muro, ker se mu je večkrat mešalo.

Zanimiv je bil občni zbor kmetijske podružnice. Repnik se je hudoval nad „Slov. Gospodarjem“, ker je ta enkrat kritiziral postopanje podružničnih funkcionarjev, ki nazzanjajo podružnične zadeve in prireditve samo v „Marburgerci“, ki šteje v St. Ilju toliko naročnikov, da se jih lahko na prste ene roke sešteje. Ja, ja, gospodje! Politika ali božanje nemškutarjev pač ne spada v gospodarsko društvo. Druge nesreče ni bilo.

Reininger iz Poličkega po njegovem „Jogerfestu“ St. Ilj nekako bojkotira. Kaj ga je neki tako žalilo?

Čudno. Sadno drevje ob državni cesti je po nekod silno obloženo s sadjem; kmetje pa tožijo, da je njih drevje večinoma prazno. Pravijo, da cestni prah zelo dobro vpliva na nastavek sadja v spomladi.

Podružnica Slovenske Straže in Bralno društvo priredi meseca avgusta ali začetkom septembra veliko Slomšekovo slavnost.

Velika narodna slavnost bo na veliko gospojnico, to je dne 15. avgusta v St. Ilju. Katoliško nar. dijaštvo bo poletelo k nam na mejo. Dolžnost šentiljskih in vseh okoliških Slovencev, kakor tudi onih iz Maribora sveta dolžnost je, da najo mladino slovesno sprejmejo. Skrbimo, da bo udeležba ogromna. Spored še objavimo.

Ormoške novice.

Ormož. Pretečeni teden je v ormoški bolnišnici umrla soproga trgovskega sodelnika gospa Josipina Blagovič v 26. letu svoje starosti. Zapušča tri otroke. Gospodu Blagoviču naše sožalje!

Ogenj. Pretečeni teden v petek na večer je v Vinskem vrhu pri Ormožu zgorela viničarija, last ljubtomerske cerkve. Zažgali so pa najbrže že zopet otroci.

Ormož. Komur je mar pošten in neprisiljen zabave, naj se potruži v nedeljo dne 28. t. m. v Ormož, kjer priredi na gostilniškem vrtu gospoda Kalbrenerja Slovensko katoliško izobraževalno društvo veliko ljudsko veselico z bogatim vspeedom! Več na lepakih.

Trboveljske novice.

Dekliška zveza v Trbovljah vabi na veselico, ki jo priredi v nedeljo dne 28. t. m. v dvorani Društvenega doma. Vspored: 1. „Vestalka“, žaloigra v petih dejanjih. 2. „Prisiljen stan je zaničevan“, veseloigra v treh dejanjih. 3. Prosta za čava. Začetek ob 4. uri popoldne. Pri veselici svira godba. Vstopnina: sedeži prvih vrst 1,20 K, drugih vrst 1 K, sedeži ostalih vrst 80 vin., stojišča 40 vin., sedeži na galeriji 1 K. — Odbor.

Drugi kraji.

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. V nedeljo, dne 25. avgusta bo videl St. Lenart gotovo velikansko množino zavežnih slovenskih mladenk, ki se bodo zbrale na dekliski shod. Na ta shod opozarjamo že sedaj mladenke iz Slovenskih gor. Shod se vrši ob 11. uri dopoldne, takoj po pozni službi božji, ki jo opravi velečastiti gospod profesor dr. Hohnjec. Po večernicah istega dne pa se vrši občni zbor podružnice „Slovenske Straže“ za šentlenartski okraj, združen s Slomšekovo slovesnostjo z govori, petjem, z igro: „Tri sestre“ itd. Shod in Slomšekova slavnost se vršita ob vsakem vremenu v Arnuševi dvorani. Natančnejši spored se objavi pravočasno. Sedaj pa na delo, mladenke!

Sv. Trojica v Slovenskih goricah. Tukaj se vrši na praznik Marijinega vnebovzvetja, to je dne 15. avgusta, mladeniški shod. Shod obeta biti veličasten, ker prihaja ta dan velikanska množica romarjev k Sv. Trojici, zlasti iz spodnjih krajev Slovenskih gor. Opozarjamo mladenice, pa tudi moške iz celih Slovenskih gor na ta shod, na katerem govorita med drugimi poslanec Roškar in gospod Žebot. Nastopajo seveda tudi mladeniči. Ob 10. uri je služba božja, ob 11. uri se začne zborovanje, ki se vrši ob lepem vremenu pod samostansko lipo, a ob slabem pa v samostanu, ki obsega prostora do 600 ljudi. Vse natančnejše se objavi v prihodnjih številkih. Mladeniči, agitirajte za veličastno udeležbo na shodu!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Vabimo na Slomšekovo slavnost, ki jo priredi bralno društvo v Sv. Lovrencu na Dravskem polju v nedeljo dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne v društveni dvorani. Spored: 1. Preljubo veselje, poje ženski zbor. 2. Slavnostni govor. Govori gospod dr. F. Kovačič. 3. Deklamacija. 4. Marijin otrok. Igra v treh dejanjih. 5. Mariji veneč, živa slika. 6. Slovenskim mladencam. Dvospev s spremljanjem harmonija. 7. Pred sodnikom. Šaljiv prizor. 8. Predice. Poje ženski zbor. 9. Šaljiv samospev s spremljanjem harmonija itd. Vstopnina znaša: sedeži 50 vinarjev, stojišča 30 vinarjev. K prav obilni udeležbi uljudno vabi — društveni odbor.

Sv. Urban pri Ptuju. Tukajšnje bralno društvo slavi letos desetletnico svojega obstanka, združeno s Slomšekovo slavnostjo. Prireditve se vrši že v nedeljo dne 28. t. m. po večernicah na J. Simončičevem vrtu zraven Klemenčičeve gostilne. Vspored: govor, potem igra „Trije tički“, za tem nastopi domaći pevski zbor, nato dekliska igra: „Čašica kave“, prosta zabava. Šaljiva pošta itd. Vstopnina: sedeži 50 vin., stojišča 30 vin. Vse Slovence in prijatelje društva iz Slovenskih gor in iz Ptuja vabimo na obilen obisk.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Mladeniški tabor, kateri se je nameraval vršiti v začetku meseca julija, se je konečno preložil na nedeljo dne 4. avgusta. Okrajno glavarstvo nam je po gospodu državnemu poslancu Brenčiču zatrčilo, da nam ob tej priliki ne bo delalo nepravil. Govorit pride obče priljubljeni organizator, velečastiti gospod profesor dr. Hohnjec in še drugi. Mladina, na noge! Agitirajte za obilno udeležbo! Vspored: Ob pol 10. uri predpoldne pridiga in sv. maša v cerkvi (velečastiti gospod dr. J. Hohnjec). Takoj po sv. maši javno zborovanje na prostoru pred cerkvijo s sledečim sporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Slavnostni govor (dr. Hohnjec). 3. Nastopi posameznih govornikov. 4. Telovadba Orlov. Po večernicah, ki se vrše ob 10. uri popoldne, je na gostilniškem vrtu gospoda Matevža

Čafa velika prireditelj v korist „Slovenske Straže“, na katero se slovenska katoliška izobraževalna društva in druge krščanske organizacije uljudno vabijo. Med drugim je na vspeh tudi govor gospoda dr. Hohnjeca, deželnega poslanca župnika Ozmeča, državnega poslanca gospoda Brenčiča, petje, tamburanje itd. Ker je čafa prireditev v prvi vrsti namenjena v spomin nepozabnega Slomškega, se pričakuje obilne udeležbe. — Pripravljalni odbor.

Svetinje pri Ormožu. Tukajšnji Mladeniški in Dekliški zvezi prireditelj v nedeljo dne 28. t. m. na vrtu gospoda M. Pihlarja dr. Krekovo igro: „Tri sestre.“ Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina: sedeži 60 vin., stojišča 20 vin. Čisti dobiček je namenjen za novi društveni oder. Po igri prosta zabava s šaljivo pošto. V slučaju slabega vremena se prireditev preloži na prihodnjo nedeljo.

Jarenina. Preljubo veselje, o kje si doma? Pa za nedeljo, dne 28. t. m., so si ga najeli narodni Jareninčani, ko bodo nad vse slovesno obhajali spomin velikega moža Slomškega, ki je med drugimi zapel tudi zgoraj navedene vrstice. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu, ob lepem na prostem, če bo deževalo pa v Ornikovi gostilni. Na veselo svidenje!

Zetale pri Rogatcu. Na veliko gospojnico dne 15. avgusta se vrši pri Mariji Tolažnici v Zetalah blagoslovljenje novih zastav dekliške in mladeniške Marijine družbe. Po poznem opravi bo dekliški shod v proslavo nepozabnega Slomškega. Okoliške Marijine družbe iz Haloz prosimo, naj nas ta dan obiščejo, če mogoče v procesijah in z zastavami. Obširnejši dnevni red objavimo pozneje. Torej na svidenje, slovenska mladina, dne 15. avgusta pri Mar. Tolažnici!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Kmetijska podružnica pri Sv. Juriju ob Ščavnici priredi v nedeljo dne 4. avgusta v šoli po rani sv. maši slavnostno zborovanje. Na dnevnem redu je: 1. Izročitev častnih diplom in kolajne odlikovanima udoma gospodoma Trstenjaku in Nemcu po zastopniku kmetijske družbe. 2. Izročitev premije za vzorno knjigovodstvo gospodu Nemcu po zastopniku družbe. 3. Predavanje gospoda Zidanškega. Kmetovalci, udje in tudi drugi z gospodinjami vred se uljudno vabijo k obilni udeležbi!

Veternik. V nedeljo dne 4. avgusta bo politično zborovanje ob 3. uri popoldne na Veterniku v gostilni gospoda Mihaela Goriškega. K temu shodu so v prvi vrsti povabljeni prebivalci občin Veternik in Mrčnasela, pa seveda še tudi iz vseh okoliških občin.

Smartin pri Slovenjgradu. Dekliška Marijina družba priredi dne 4. avgusta igro: „Marijin otrok“ in „Oh, ta Polona“ na vrtu gospoda Jožefa Rotovnika v Legnu. Začetek ob 4. uri popoldne. Ob enem se še tudi naznanja, da bo dne 25. avgusta na Hometu pri Smartinu ljudski shod za vso Mišljinjsko dolino, ki bo obhajal slovesni spomin 50letnice smrti vladika Antona Martina Slomškega. Vspored se še pozneje naznani. To naznanjamo, da bi se morebitne lepe nedelje in igre ter druge prireditve, ki nameravajo biti isti dan, preložile.

Pekel pri Poljčanah. Pri občinskih volitvah, ki so se vršile dne 24. t. m., so vsled nečutenega nasilstva zmagali štajerčijanci. Pekar je pač pekar!

Savinjske mladenke! V nedeljo, dne 28. t. m. vse v Petrovče, kjer se vrši velik, jako zanimiv dekliški shod. Posetijo nas namreč vrle Kranjske-Ljubljanske. Okoli 300 delavk tobačne tovarne v Ljubljani se je namenilo napraviti romarski izlet v Petrovče. Pridejo proti 9. uri zjutraj peš iz Celja, kamor jim gre nekaj mladenk nasproti, in imajo ob 9. uri sveto opravilo v Petrovčah. Ob 1. uri popoldne je potem zborovanje dekliških zvez Savinjskega okrožja v Društvenem Domu, katerega bodo z veseljem prisostvovali Ljubljankam. Govorijo tudi poslanci iz Maribora. Gotovo bodo pa tudi savinjske mladenke pokazale topot svojo zgovornost. Predsednice D. Z. se o- pozarjajo, da agitirajo za obilno udeležbo, da primer- no pozdravimo prvič v svoji sredini vrle Ljubljankam in da zanetimo v Savinjski dolini zopet novega duha delavnosti in požrtvovalnosti. Torej na veselo svidenje v nedeljo v Petrovčah!

Skofja vas. Avtomobil splašil konje. Dne 17. t. m. sta peljala posestnika Alojzij Cepl iz Sv. Marje pri Skofji vasi, in Martin Jezernik iz Spodnje Hudinje, z vozom, v katerega je bil vprežen plašljiv konj, jabolčnik. V nesrečo ju je srečal avtomobil, pri čemur se je konj tako splašil, da je skočil v jarek. Oba posestnika sta prišla pod voz in sta zadobila težke poškodbe. Šoferja baje ne zadene nobena krivda, ker je dal pravočasno znamenje in je počasi vozil.

Sv. Lovrenc nad Prožinom. Otroci brez varuha. Zakonska Vrečar sta pustila dne 18. t. m. 4 majhne otroke v starosti od štirih do sedmih let brez varuha doma in sta šla na polje. Sestletni Jožef in tri- letni Franček sta šla v škedenj, kjer sta začela vrteti mlatilni stroj. Pri tem je pa prišel Franček z levo roko v stroj, kjer mu je zmečkalo tri prste.

Braslovče. Prostovoljna požarna bramba v Braslovčah priredi dne 18. avgusta t. l. povodom razvitja društvene zastave veliko ljudsko veselico, na kar se slavno občinstvo in razna društva že se- daj opozarja. Za obilno zabavo je izdatno preskrb- ljeno.

Braslovče. Za „Slovensko Stražo“ je na dan sv. birne v Braslovčah nabrala mladenka Terezika Šketa med veselimi gosti v Orlivasi 11.30 K. Daro- valcem lepa hvala!

Ljubno. Dne 22. in 23. so se vršile pri nas ob- činske volitve. Zanimanje za nje je bilo zelo veliko. Udeležilo se jih je v II. in III. razredu 75% vseh volilcev, v I. razredu so razven enega prišli vsi na volišče. V III. razredu se je vršil hud boj med novi- mi in starimi številkami in je imel popolnoma gospo- darski značaj. Izvoljeni so bili v tem razredu ti-le: Franc Kolenc, Franc Ermenc, Jožef Lichteneger, F. Turk, Martin Slatinšek, Janez Globočnik za odborni- ke, in Anton Ermenc, Franc Globočnik, Franc Er- menc za namestnike. V II. in I. razredu so stali zve- sti na braniku pristaši Slovenske kmečke zveze in prodrli v obeh razredih. Izvoljeni so v II. razredu: Franc Sedmak-Bukovnik, Franc Brunet, Franc Remic, Janez Kopušar, Franc Ermenc-Sušnik, Janez Začnik za odbornike, za namestnike Franc Fludernik, Jožef Postovršnik, Janez Dežnik. V I. razredu: Jožef De- korti, župnik, Martin Juvan, Jožef Ermenc-Kolenc, J. Kopušar, Franc Sušnik, Franc Tesovnik za odborni- ke, in Franc Zalesnik-Jelovnik, Jakob Jeraj, Janez Ermenc-Ledeničar za namestnike.

Gornjeradgonski okraj. Čebelarstva podružni- ca za gornjeradgonski okraj pri Sv. Juriju ob Ščav- nici priredi v nedeljo dne 28. t. m. v Okoslavcih pri gospodu Rantašu čebelarsko zborovanje. Dnevni red: 1. Predavanje gospoda Jurančiča. 2. Razstava v Celju, pogovor. Čebelarji, pridite! — Podružnični odbor.

Gradec. Slavnost Orlov se je v nedeljo, dne 21. julija, krasno obnesla. Ob 7. uri zjutraj smo se zbrali na kolodvoru, da pričakamo Orle iz Maribora. Po sprejemu se podamo v društvene prostore „Kre- sa“. Popoldan so se zbrali Orli na odločenem prostoru. Vili se je hud dež. Čakali smo eno uro. Nenado- ma se prismetljiva solnce, trobenta zapoje in Orli jo mahnejo korajžno v dvorano, spremljani od godbe s Slomškovo koračnico. Gostje so pozdravljali Orle z „Živio“ klici, a čuli so se tudi sramotni klici liberal- nih Sokolov, za katere se pa nihče ni zmenil. Tukaj so zopet pokazali naši Sokoli svojo „naprednost“. Bili so navzoči tudi Nemci, kateri so cel čas mirno sledili telovadbi in ob koncu izrekli pohvalo. Po ra- jalnem pohodu so se izvajale proste vaje in skupine. To je potrdilo občinstvo s ploskanjem; posebno spri- čevalo pa so dobili naši Orli od nasprotnikov, kateri so z napetimi očmi poraženo gledali. Sedaj ni bilo ču- ti nobene psovke več. Po skupinah je nastopil brat Spešič z deklaracijo: Ob 50letnici smrti Antona Mar- tina Slomškega. Potem se je vršila telovadba na brad- lji. Po orodni telovadbi je nastopil govornik, nam vsem zelo priljubljeni g. Jožef Puntar, ker je bil g. Žebot iz Maribora zadržan. Njegove besede so nam zopet vžgale ljubezen do domovine. Bratom Orlom je klical: Vstrajajte pri začetem delu, skrbite pa tudi za lepoto svojega telesa, katerega vežbate in krepite pri telo- vadbi; ne skrunite ga z nerednim življenjem! Pazite pa tudi na čistost svoje duše! V zdravem telesu biva zdrava duša. Po slavnostnem govoru se je vršila „mo- reska“. Prikazale so se prve sablje, in bilo je vse po- koncu. S spremljevanjem godbe so bratje Orli ime- nitno sukali sablje. Odmevali so glasni klici: „Živio Orli!“ Clovek je v trenutku pozabil, da se nahaja v nemškem Gradcu. Po telovadbi je bila prosta zabava z godbo, petjem in šaljivo pošto. Slavnost je trajala do 10. ure v noč.

Kranjsko.

Tržič. Pri nadomestnih občinskih volitvah v občinski odbor so bili izvoljeni trije Slovenci in tri- je Nemci. Občinski zastop je sedaj sestavljen iz 13 Slovencev in 5 Nemcev. Prej je bila občina v nem- skih rokah.

Primorsko.

Slovensko šolstvo v Gorici. Od 7000 učencev in učenk, ki obiskujejo najrazličnejše goriške šolske zavode, je 3000 Slovencev. Od teh se je vpisalo v zavode društva Šolski Dom 1516 učencev in učenk. Društvo Šolski Dom vzdržuje v Gorici 3 otroške vrt- ce (211 vpisanih), petrazredno mešano ljudsko šolo v Malem Domu (253), petrazredno deško vadnico v S. Domu (257), istotam šestrazredno dekliško vadnico (368), pripravljalnico za srednje šole (55), priprav- ljalnico za izobraževališča (101), žensko obrtno šolo v Novem Domu (108), moško obrtno-nadaljevalno šolo istotam (163). Res lepi vspehi! In vse to s samimi prostovoljnimi doneski!

Srečna Avstrija. 8000 regnikov (Italijanov iz kraljestva) se je priselilo v Trst v desetletju 1900—1910. Regnikole sprejemajo v Trstu z odprtimi roka- mi in jim dajejo dober zaslužek v škodo domačinom, tudi Italijanom! Med tistimi regnikoli se nahajajo tudi nevarni zločinci, vojaški begunci, nevarna so- drga. Da le trpi avstrijska vlada tako naseljevanje regnikov v Primorju, ki so tu le v kvar domačemu prebivalstvu. Slovani v Primorju se moramo začeti vse drugače odločeneje bojevati proti tej zalogi iz lju- be sosesčine.

Narodno gospodarstvo.

Hmelj. Zatec, dne 18. julija. Tuhi v tej poro- čilni dobi je bila kupčija s hmeljem skrajno omejena. Pri piclem popraševanju se je poprodalo le nekaj bal žateškega hmelja; cene so zopet padle in so se gi- bale med 200 K in 240 K. Tudi tujega hmelja se je le prav malo poprodalo, oziroma pokupilo; tudi te-

mu so cene padle in so se gibale med 130 K do 180 K per 50 kg. Končno razpoloženje zelo mirno, ten- denca padajoča. — Toplo vreme je tudi v tej poro- čilni dobi zelo ugodno vplivalo na hmeljske nasade, tako da se glasijo vsa poročila iz žateškega hmeljs- kega okoliša zelo ugodno. Sicer se iz posameznih krajev poroča, da je razvoj hmelja ponekod manj po- voljen, toda v splošnem je stanje hmeljskih nasadov ugodno. Če ne bo nobenih vremenskih nezgod in o- stane vreme trajno ugodno, je pričakovati dobre le- tine pri hmelju.

Rudarska akademija v Krakovi. Iz Krakova poročajo: Učno ministrstvo je obvelilo mestno žu- panstvo, da je dalo dovoljenje za ustanovitev rudar- ske akademije v Krakovi, za katero bosta mesto in dežela položili večje prispevke.

Razglas o sprejemu gojenk v gospodinjstvo šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Meseca oktobra se otvori 15. tečaj gospodinjstve šole, ki bo trajal 11 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda svetega Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Ma- rijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsa- ka dobra gospodinja; zlasti pa se poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vinarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo o gospodinskem knjigo- vodstvu ter o ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem le- tu zadosti privadijo nemškemu jeziku. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanova- nje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, to je sploh za vse, 32 kron, ali za ves tečaj 352 kron. Vsaka gojenka mo- ra prinesiti po močnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za po noči, štiri barva- na spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest ku- hinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi preskrbe proti plačilu v zavodu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v poseb- nega ozira vrednih slučajih, se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 2. znati čitati, pisati in računati; 3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, ki plača- jo vse stroške; 5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spri- čevalo ter obvezno pismo staršev oziroma varuha, naj se pošljejo do 10. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo deklice, ki imajo domo- vinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel. — Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani, dne 15. julija 1912.

Koliko piva se zvari v Avstriji. V minolem le- tu so skuhali v Avstriji vseh skupaj 20.745.841 hl piva, to je 762.840 hl več, kakor leta 1909, ko so ga zvarili le 19.983.001 hl. Od te ogromne množine pa pride samo na češko deželo skoro polovica, in sicer 9.783.700 hl. Na Moravskem se ga je skuhalo 1.1911.805.460 hl, v Slezijski 14.850 hl, na Nižje-Avstrijskem 3.574.333 hl. Na Solnograškem, Koroškem, Kranjs- kem, Tirolskem in v Bukovini pa nazadujejo pivovar- ne. Najmanj piva se skuha na Kranjskem.

Književnost in umetnost.

„Voditelj v bogoslovnih vedah.“ Vsebinska III. zvezka: I. Razprave: Kavčič, Simbolika o novem zakonu. Straki, Cerkevno življenje v novem delu se- danje lavantinske škofije v letih 1828—1843. Dalje, Stegenšek, Zgodovina pobožnosti sv. križevega pta. Dalje. — II. Iz duhovnega pastirstva: Kdaj se mo- ra zakrament sv. poslednjega olja podeliti pogojno? (Somrek). Oratio de Ss. Sacramento pri tih sv. ma- ši (Somrek). Litanijske na dan sv. Marka in v Križe- vem tednu (Lukman). Kam se naj pokopavajo nekr- ščeni otroci (Somrek). Kako se napravi oporoka ali testament? (A. Stergar). Učni načrt (Somrek). Kako obvarovati mladino pred alkoholizmom? (A. Mrkun). — III. Cerkevni pregled: Čigava bo sveta dežela (A. Mrkun). — IV. Slovo: a) Pregledi: Homiletič- na tečaja v Ravensburgu in na Dunaju (Lukman). b) Ocena: Krieg, Enzyklopädie der theologischen Wissenschaften (Lukman). Sedlaček, Kniha Soudu (Slavič). Koch, Lehrbuch der Moraltheologie (Luk- man). Birkle, Christliche Berufarbeit (A. S.). Ljub- ša, Die Christianisierung der heutigen Diözese Se- ckau (Stegenšek). Krug, Lebensvolle Geschichte oder Schulbibel? (A. Čížek). Mey, Vollständiger Kateche- sen (A. Čížek). Napotnik, Povabitev in poziv (Luk- man). Ude, Kommuniert oft! (M. Krajnc). Bosco, Preskrbljeni mladeniči (J. Cede). Sattner, Assumptio B. M. V. Hladnik, Fünf fugierte Festspiele für Or- gel (H. D.). — „Voditelj“ izide štirikrat na leto in velja 5 K. V zalogi je še I. in II. letnik (po 2 K), IV.—IX. letnik (po 3 K), X.—XIV. letnik (po 3 K). Ako kupi kdo več letnikov skupaj, se zniža cena po dogovoru. III. letnik je pošel.

Zmede v Turčiji.

Mnenje na Dunaju.

V dunajskih odločilnih krogih se zatrjuje, da je novo turško ministristvo, ki je sestavljeno iz samih dalekovidnih politikov, modro sestavljeno in zasluzi zaupanje naroda.

Pričakuje se, da bo spravilo državo iz težavgega položaja.

Vlada se ukloni.

Turški ministrski svet je imel v noči od dne 23. na dne 24. t. m. sejo, ki je trajala do ene ure po polnoči. V seji so se storili važni sklepi, določilo se je, da se takoj ustavi v Albaniji vse operacije, da se odpošlje pod vodstvom albanskega senatorja Rešid Akif paše v Albanijo komisijo, nadalje da takoj preneha v Carigradu obsedno stanje, ki traja zdaj že tri leta, in konečno, da se razglasi splošno dalekosežno amnestijo.

V Albaniji.

Vsa Albanija je v upor in s tem je, kakor je to tajna liga sama priznala, prišla turška država do roba propada. Nov kabinet, ki je sestavljen iz samih preizkušenih državnih politikov ter izrazitih nasprotnikov mladoturškega režima, je storil z zgorajšnjim velevažnim sklepom korak, ki zamore dovesti državo do miru in reda, ali pa do popolnega razsula. Kabinet je popolnoma kapituliral pred vstaji. Vojno stanje je odpravljeno, proglašena je amnestija in iz vseh notranjih bojov so izšli kot zmagovalci — uporniki.

Tudi njihova poslednja želja, da se razpusti državna zbornica, se jim brzkone izpolni, kajti tudi o tem vprašanju se je že posvetoval turški ministrski svet.

To so sklepi, ki se še le store, če je dosegla sila wrtunec in če ni več nobenega drugega izhoda iz zagate.

Novo ministristvo

je sestavljeno tako-le: predsednik senata Ahmed Muktar paša: veliki vezir;

Zemal Edin: šejk til Izlam;

Kjema paša: predsednik državnega sveta;

Husajn Hilmi paša: pravosodje;

bivši veliki vezir Ferid paša: notranje zadeve;

Nazim paša: vojno ministristvo;

Zia paša: finančno ministristvo;

Mahmud Mukdar paša: mornariško ministristvo;

Norađungian: zunanje zadeve;

Sajd bej: naučno ministristvo;

zbornici predsednik Mehmed Fevzi paša: evkafi; bivši dunajski poslanik Rešad baša: poljedelski minister;

sekčni načelnik Damač Mehmed šerif: delavski minister.

Najnovejše. — Anarnija.

V Carigradu je došla vest, da so zasedli Albanci, katerim so se pridružile regularne vojaške čete, mesto Üsküb, odkoder so odposlali brzojavko v Carigrad, v kateri izjavljajo, da mesto še le tedaj zapustijo, če bo razpuščena komora.

Mesto Prištino so istotako zasedli Albanci. V Prištini so udrli kaznjenci iz tamošnje kaznilnice. Orožniki so jih zasledovali. Pri tem je bilo usmrčenih 13 oseb, med njimi tudi več orožnikov. Več oseb je pa ranjenih. Mutesarif v Prištini je je odložil svoje mesto, češ, da ni v stanju, da bi odstranil iz Prištine vstaške načelnike, kakor to želi vlada.

V Elpasarju sta oddala dva Arnavta strele na kazenskega sodnika Abdurman Effendija, ne da bi bila zadela. Zločinca so zaprli.

V Solunu je neki neznanec umoril na cesti grškega zdravnika Andonakija, ker je bil član mladoturškega komiteja.

3000 mož vstašev je zasedlo prelaz Kačan in je s tem zaprlo prehod regularnega vojaštva proti severni Srbiji.

Ministra Khiamil paša in Mahmut Muktar paša sta po dnevju pri sultanu nenađoma zbolela — vsled česar nista mogla prisostvovati ministrskemu svetu, ki je imel dne 24. t. m. sejo. Govori se, da sta zastrupljena.

Vlada je postala miroljubna.

Vali in vojaški poveljnik v Üskübu sta sklicala dne 24. t. m. pod milim nebom zborovanje, ki je bilo javno in zelo dobro obiskano. V imenu vlade je vali nujno zaprosil navzoče zborovalce, da odnehajo od nadaljnjih nemirov in naj mirno čakajo novih ukrepov vlade. Zborovanja so se udeležili tudi vsi zastopniki vseh treh veroizpovedanj. Vali je dal zagotovilo, da bo turška vlada vse storila, le da se napravi v severni Albaniji konec prelivanja krvi.

Grozen požar v Londonu.

V notranjem mestu Londona je zgorela tovarna za celuloid. Lastniki tovarne so nek Avgust Thomas in drugovi.

V najvišjem nadstropju velikanske palače je imela tverdka svoje prodajalne, v katerih je delalo mnogo mladih deklet. Ko so dekleta zapazila požar, je bil izhod iz prodajalne že v plamenu in so zbežala na streho, raz katero so obupno prosila pomoči.

Ker požarna bramba vsled ogromne visokosti palače ni mogla priti na streho, so dekleta druga za drugo popadala v plamen.

Dogodili so se grozni prizori. Ljudstva je na

tisoče gledalo na uboge žrtve, toda pomagati pa ni mogel nihče. Mrtvih je šest deklic, šest jih je težko ranjenih.

Kot vzrok požara se navađa, da se je vnel vroč vosek, kateri je padel na celuloid. Požar je uničil v eni uri celo poslopje.

Direktorij za prihodnji teden v Lavant. škofiji.

29. Fer. 2. S. Marthae V., sem. Psalmi etc. fer. Ll. (Suffr. Preces) I. N. de script. occur. Com. SS. Felicis et Soc. MM. in L. et M. ppr. Gl. — In 2. Vesp. (Ant. et Ps. fer.) Com. seq. Compl. fer.

30. Fer. 3. Ss. Abdon et Senen Mm. simpl. 9. Ps. ad Matut. fer. curr. sine interrupt. Abs. „Ipsius“, Ben. „Deus Pater“ Ll. I. et 2. de script. occur. 3. ppr. BB. II. Noct. e Col. (II. R. add. „Gloria Patri“) Ad L. et Hor. Ant. et Psalmi fer. Suffr. Preces ad Pr. M. iuxta Dir. — Vesp. (Ant. et Ps. fer. 3.) de seq. Compl. fer. 3.

31. Fer. 4. S. Ignatii Loyolae C., dupl. Psalmi etc. fer. Ll. I. N. de script. occur. M. ppr. Gl. — Vesp. de seq. ppr. Com. S. Pauli Ap. et praec. ac. SS. Machab. MM. Complet. Dom.

(Dalje ponedeljek.)

Razgled po svetu.

Atentati sufragetk. Sufragetke so dne 22. t. m. poskusil v Londonu zažgati poslopji dveh ministrov, zločin pa je bil še pravočasno odkrit. Pobesnele ženske so aretirali in ogenj udušili.

Smrtna nesreča v cirkusu. Med predstavo v nekem cirkusu v Lilleju je padla 25letna nemška artistinja Croominger tako nesrečno z letčega trapeza, da si je zlomila tilnik. Med transportom v bolnišnico je umrla.

Čuden vzrok samoumora. Na Dunaju so našli 24letno hišino Ernestino G. zastrupljeno v svoji sobi. V ustih je imela cevko, skozi katero je prihajal svečilni plin. Vsi poskusi, samoumorilko oživeti, so ostali brezuspešni. V žepu samoumorilke so našli pismo, v katerem se samoumorilka poslavlja od svojeev in pravi, da je izvršila samoumor zaradi tega, ker je tako majhne in neznatne postave.

Usmrčenje potom elektrike. Apelacijski dvor v Novem-Yorku je potrdil obsodbo šestih Italijanov, ki so umorili gostilničarko Schächter na bestijalen način. Vseh šest morilcev bodo usmrtili na električnem stolu.

Ledeniki v Atlantskem morju. Parnik „Mauretania“, last Cunard-Linie, je signaliziral potom brezžičnega brzojava, da se približujejo v južne vode Atlantskega morja ogromne ledene gore. Z „Mauretanijske“ so opazili ledenik, ki je bil nad 1000 čevljev dolg. Vsi transatlantski parniki so bili opozorjeni po radio-telegrafičnem potu o plavajočih velikih ledenih gorah.

Dvoboj s pištolami. Dne 23. t. m. sta imela v Belgradu dva častnika, stotnik Jovanovič in nadporočnik Pasič dvoboj s pištolami. Krogla je zadela Jovanoviča v srce in je bil na mestu mrtev. Z neko gledališko pevko sta imela oba častnika ljubavno razmerje, vsled česar je prišlo med njima do dvoboja pod najtežjimi pogoji. Zopet žrtev nekulturne zaostalosti.

Senzacijonelni umor v Novem Yorku. Pred hotelom Metropol so dne 16. julija ustrelili posestnika igralnice Rotenthala. Rosenthal je pred dvema dnevnoma naznanil državnemu pravdnistvu, one policijske oficirje, ki so zahajali v njegovo igralnico. In dne 16. julija bi bil moral iti Rosenthal k državnemu pravdniku, da bi mu dal natančnejša pojasnila. In vsled teh pojasnil bi bilo najbrže aretiranih mnogo uglednih oseb. Po noči je pripeljal avtomobil sedem oseb pred hotel, v katerem je Rosenthal večerjal. Poklicali so ga vun in ustrelili, če prav je bilo v neposredni bližini šest policistov. Morilce so dne 17. t. m. aretirali, ki so vsi ljudje z velikim političnim vplivom in so zahajali v igralnico. Rosenthalov umor so pospeševali vplivni politiki in policijski oficirji. Državni pravdnik je izjavil: „Obtožujem policijo, ki je kriva Rosenthalovega umora.“

Boj z banditi. Na postaji Ščakova pri Krakovu se je vršil krvav boj med orožniki in dvema ruskima banditoma. Varnostna oblast ju je vsled opozoritev ruske policije ob prihodu vlaka hotela spraviti na varno. Ko pa so ju hoteli aretirati, sta začela streljati s puškami in browning-pištolami. Izstrelila sta kakih 400 streliv. Ker sta končno uvidela, da se bosta morala udati, sta streljala sama nase. Eden je bil takoj mrtev, drugi pa nevarno ranjen. Nevarno ranjen je bil tudi policijski Schrötter, ki pa se po operaciji, ki so jo izvršili na njem, počuti bolje, dočim bodo ranjenega bandita še le operirali. Vzlic temu je le malo upanja, da okreva.

Smešnice.

V ljubljanskem hotelu.

Nedavno sem moral prenočiti v nekem ljubljanskem hotelu. Ker so bili vsi boljši že prenapolnjeni, sem moral prenočiti v nekem hotelu bolj za nižje sloje. Ves utrujen se vlečem potreben počitka in prav sladko zaspim. Kmalu me zbudi pa nek glas iz-

pod postelje. Poslušam in natančno slišim tudarce: tik-tak, tik-tak, tik-tak!

Sprva sem mislil, da se mi sanja, pa le še bolj poslušam. Čisto razločno se je slišalo sedaj hitreje, sedaj počasneje: tik-tak, tik-tak, tik-tak!

Strah me je bilo. Čim bolj sem poslušal, bolj mi je bilo vroče. Kaj, če bi bil kdo položil kako — bombo pod posteljo, ki se ima v kratkem razpočiti, a jaz pa v zrak zleteti. Spodaj pa je bilo vedno glasneje: tik-tak, tik-tak, tik-tak!

Korajža velja, sem si mislil, drugače celo noč ne bom spal. Skočim pokonci, prižgem luč in posvetim. Kaj je bilo? Pod posteljo je bil lesen zajec za čevlje sezuvati, na vsakem koncu zajca pa ena bolha, ki sta se prav veselo guncali: tik-tak, tik-tak, tik-tak!

* Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje priredi letos Krščansko-socialna zveza. Vlak gre iz Celja dne 5. avgusta zjutraj in pride nazaj v Celje dne 6. avgusta popoldne.

Vozni red in cene so sledeče:

		Cena: III. razred		II. razred
Iz Celja	ob 8. uri	predpold.	K 6:80	K 11:—
„ Laskega	„ 8. „ 14 min.	„	„ 6:60	„ 10:—
„ Rimskih toplic	„ 8. „ 24 „	„	„ 6:60	„ 10:—
„ Zidanega mosta	„ 8. „ 39 „	„	„ 6:60	„ 9:—
„ Hrastnika	„ 8. „ 52 „	„	„ 6:—	„ 8:50
„ Trbovelj	„ 9. „ 16 „	„	„ 6:—	„ 8:50
V Otoče pride	„ 11. „ 48 „	„	„ 6:—	„ 8:50

Nazaj se peljemo v torek, dne 6. avgusta. Vlak vozi nazaj iz postaje Lesce in bo sprejel romarje tudi na postaji Otoče. Iz Lesce gre vlak ob 1. uri 15 minut popoldne, iz Otoče pa ob 1. uri 30 minut popoldne, ter pride nazaj v Celje ob 5. uri popoldne, tako, da se romarji lahko takoj odpeljejo proti Brežicam, v Savinjsko dolino in proti Mariboru. Takih kart, s katerimi bi se dalo enkrat prestopiti in z drugim vlakom peljati nazaj, nam železnica, žal, ni dovolila. Za otroke nad 4 leta stare je treba plačati kakor za odrasle. Posebni lepaki se ne bodo izdali. Če gg. dušne pastirje uljudno prosimo, naj opozorijo blagohotno ljudi na to romanje, ter naj bodo tako dobri, da zberejo denar in kolikor mogoče skupno naročijo karte, ker nam s tem prihranijo mnogo stroškov. Svoje stroške naj si takoj odštejejo. Karte se pošiljajo le proti gotovemu plačilu. Vsak romar lahko obišče tudi Bled, ako hoče. Po obiskovalce Bleda pride vlak v Lesce in ni treba zato nič doplačati. Karte je treba naročiti najpozneje do 29. julija, ker drugače ne moremo več naročiti potrebnih vozov. Denar se naj pošlje edino-le na naslov: Romarski odbor v Mariboru, Koroška cesta 5. Dne 5. avgusta ne bodo nikdo več dobili kartenapostaji ali panavlaaku. Kdortorejhočero matiznami, najsikartozepoprejp pravčasnonaroči. Romarski odbor.

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za odstranitev poletnih peg, kakor tudi za dosego in ohranitev nežne, mehke kože in belega polta ni boljšega mila, kakor je svetovno-znano Steckenperfer-milo, znamko Steckenperfer, od Bergmann & Co., Tetschen ob Labi. Komad stane 80 vin., dobi se v lekarnah, v drožerijah, v parfum. in sličnih trgovinah. Tudi se je zelo dobre obnesla Bergmanns Liliencreme „Manera“ za ohranitev nežnih, belih rok gospa; v tubah po 70 vin. se povsod dobi. 67

Blagor človeštva je lekarnarja A. Thierry-ja balzam in centifolijsko mazilo. O svetovno-znanem uspehu istih kričajo premnoga pohvalna pisma. Ta, glede zdravilne moči neprekosljivi zdravilni sredstvi, se ne pokvaria nikdar, prineseta pa vsikdar pomoč in uspeh. V nobeni hiši naj ne manjkata, pač pa je paziti pred ponarejenimi, ki so prez vrednosti in tudi kaznjiva. Thierryjev balzam, 12 malih, ali pa 6 velikih steklenic, stanejo 5 K 60 vin., in Thierry-jevo centifolijsko mazilo, dve dozi, staneta 3 K 60 vin. Prištno le v lekarni „Angela varuha“ A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatu.

Le resnica iz ust izkušenih ljudi dokaže več, kakor vsako lastno poveljevanje. Dr. Neugebauer na Dunaju piše: Vaš Elzin fluid je priporočal prijatelji nekemu 83letnemu starčku, ki je bolehal vsled otrpnenja žil-odvodnic, da odstrani živčno slabost v nogah. Drgnenje z Elzinim fluidom mu je v resnici pomagalo, in mož hođi sedaj brez bolečin. Zdravnik dr. Schmidt pa piše: „Z Vašim Elzinim fluidom sem dosegel pri bolnikih uspehe, ki so me presenečili. Priporočam torej to zdravilno sredstvo.“ Fellerjev in Elzin fluid se naroči v lekarni E. V. Fellerja v Stubi, Elzin trg 264, Hrvaško. 12 majhnih ali 6 velikih steklenic se dobi za 5 kron s poštnino vred.

„Slov. Staža“ v Ljubljani

želi imeti v vsaki občini po vsem Slovenskem zanesljivega človeka, ki bi sodeloval pri „Ljudskem zavarovanju“. Zagotovljen je dober in trajen zaslužek. — Ponudbe pod „Ljudsko zavarovanje“ na Slov. Stažo v Ljubljani. 171

Le pristna s to le 61

varstveno znamko

Rösler-jeva

voda za zobe

je najboljša za zobe.

Dobi se posod.

Steklenica 72 h.

Darila za birmo!

Todna postrežba. Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocnosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroki! Ilustr. cenik zaštosj gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 5-50

Pristna srebrna ura 7-—

Original omega ura 18-—

Kuhinjska ura 4-—

Budiljska, niklasta 5-—

Poročni prstani 2-—

Srebrne verižice 2-—

— Večletna jamstra —

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar 447

Maribor, Gospeška ulica 26

Kupujem zlatnine in srebra.

„Orli“! Dne 11. avgusta vsi v Št. Juriju!

Nase zelo moderno opremljeno specialno tovarniško podjetje stoji že

nad 40 let na čelu

tovarn za stiskalnice in je v strokovnjaških krogih

na najboljšem glasu.

Zahtevajte specialni cenik št. 451^a o stiskalnicah za vino in sadje, kompletne moštarnice, hidravlskih preš, sadnih in grozdnih mlinov, strojev za snemanje jagod, navornih sesalk itd.

nad 700 kolajn in prvih daril itd.

PH. MAYFARTH & Co.

Specialna tovarna za izdelovanje strojev, ki se rabijo pri pridelovanju vina 1500 delavcev. in sadjevca. **Wien II., Taborstr. 71.** Zastopniki se iščejo.

Hotel Trabesinger

v Celovcu

Velikovška cesta

št. 5

se priporoča potnikom, ki prinočujejo v Celovcu. — Tukaj najdejo lepe in snažne sobe; izborna kuhinja, zajamčeno pristna in dobra vina.

Za zabavo služi kegljišče. — Po leti sedi na senčnatem vrtu.

Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Lojzka in Pepca Leon.

Krompir, rumeni, rožni in beli, fižol, oves, domačo deteljo, lucerno, čebulček, krmilno peso, korenje, sploh vsa vrtna in poljska semena, zanesljive kakovosti, najboljše vrste se dobijo v

Veletrgovina s špecerijo

in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc Celje

Graška ulica št. 22.

Na debelo! Na drobno!

Stavbeni in umetni ključavničar oblast. koncesioniran vodovodni inštalater

Ivan Rebek, Celje

Poljska ulica št. 14.

Se priporoča za drugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobova itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zapebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidravličnimi vištri. Izdelujem vsake vrste tehnice, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju

Gospodska ulica 5.

Ne pozabite

Volno, sukno (štife), cajge, modno perilno blago, preproge, odeje, koce, platno in vse manufakturno blago kupite najboljše in najceneje v domači trgovini

M. E. Šepec,

Maribor.

Grajski trg. 1086a Burgplatz.

Ne zamenjajte!

LEKAR-NARJA A. THIERRY-A BALSAM

edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Obilnost varovan.

Vesko ponarejanje, posnemanje in prodaja kakoga drugega balzama z podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri astmi, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekle K 5-60.

Lekarnarja A. Thierry-a

sama pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovejšega učinka pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi iz telesa in radi tega dostikrat na pravi operaciji nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K.

Naročil se: Lekarna k angelju varihu, **ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROBATCU.**

Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Zdravilišče TOPLICE

na Kranjskem belokrajnska železnična postaja

Straža-Toplice.

Akratotherme 36° C; zdravi se z kopelmi in z pitjem vode; izredno uspešno proti protinu, revmatizmu, ischias, nevralgiji, raznim ženskim boleznim. Velik kopalni basen, posebne kopeli in močilne kopeli. Jako udobno opremljene tujske, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Dobra in vredna restavracija. 134

Sezona od 1. majnika do 1. oktobra.

Prospekti in navodila se dobijo brezplačno pri upravitelstvu kopališča

Liniment mazilo,

najboljše sredstvo, če si hočeš odstraniti potenje nog. Cena 3 krone (tudi v znamkah). — Pošilja franko.

Mestna lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru

Glavni trg tik rotovža. 181

Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna pripoznana slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur, slatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna! Mali dobček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec zahteva moj novi veliki cenik, katerega dob zastoj in poštne prosto.

Ni tisoče zahvalnih pism sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Katoličani! Slovenci!

H kateremu krojaču se naj obrnemo?

Jos. Macuh

Maribor, Stolna ulica 5

nasproti Ljudski posojilnici.

Priporoča se preč. duhovščini in sl. občinstvu za obilen obisk; osobito se priporoča vsem cenjenim odsekom „Orla“ za nabavo kompletnih krojev, kot čepic, bluzk itd. za javne nastope in prireditve. Imam nadalje veliko zalogo črnega in modnega blaga iz solidnih tovarn.

Cene nizke! Delo solidno in vestno! Postrežba točna!

Podružnica Ljubljanske

Kreditne Banke

v Celju.

Centrala: **Liubliana.** Podružnice: **Spljet, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica.**

Delniški kapital: **8 milijon kron.**

Rezervni zaklad čez K 800.000 obrestuje

vloge na vložne

knjižice po

od dne vloge do dne dviga.

Rent. davek plačuje banka iz svojega. **čistih**

4 1 0 / 2 0

Vzorci na zahtevo poštnine prosto.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ZAJEC & HORN, betonsko podjetje
Ljubljana.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj »Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

ostankov pod lastno ceno.

Tegethofova cesta št. 39.

Milan Hočevar Celje

Tovarniška zaloga vsakovrstnega papirja :: pisalnih in risalnih potrebščin. :: ::
Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade.

Prevzetje vseh steklavskih del pri cerkvah in priv. stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Na drobno! Točna in solidna postrežba! Na debelo!

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne
in od 2. do 5. ure popoldne.

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.